

DE SPRONG

Paul Coppens

Uitgegeven in eigen beheer van de auteur

OPVOERINGSRECHT VLAANDEREN

Dit werk mag in Vlaanderen slechts opgevoerd worden nadat aan volgende voorwaarden is voldaan :

1. Schriftelijke toelating van :

PAUL COPPENS
Steenstraat, 26/12
9340 Lede
Tel. 053/77.19.51
pcoppens7@gmail.com

2. Toestemming van de auteur voor het aanmaken van de nodige kopieën van dit werk.

3. Dit stuk is aangegeven bij S.A.B.A.M. Betaling van de auteursrechten aan S.A.B.A.M., Aarlenstraat 75-77 te 1040 Brussel.

4. Zonder toestemming van de auteur mag dit werk niet opgevoerd worden onder een andere titel.

Men is volgens de Auteurswet strafbaar als men gebruik maakt van gekregen, gehuurde, geleende of gekopieerde boekjes zonder toestemming van de auteurs.

Wanneer men niet voldoet aan de hier opgesomde voorwaarden, worden de geldende auteursrechten met 100 % verhoogd.

DE SPRONG

Paul Coppens

Personages:

BERTOLD (Berre)

IZAAK (Sakke)

INHOUD:

Een verlaten brugje over de vaart. Berre zijn besluit staat vast: hij gaat er een eind aan maken. Aarzelende stappen tot de rand. De laatste seconde en dan... gaat zijn gsm. Zijn vrouw belt omdat ze de zak van de stofzuiger niet openkrijgt. Daarna een nieuwe poging. Maar dan bedenkt hij dat hij kan zwemmen. Moest hij zich nu kunnen verzwaren met stenen in zijn zakken... Plots verschijnt Sakke op dat brugje. Hij heeft 'een kabas vol stenen' mee, want hij wil toch ook wel in de vaart springen zeker. Op hetzelfde moment, op dezelfde plek... Het komt tot een 'levendig' gesprek. Het komt tot... een gezellige theatervoorstelling. Een boeiend verhaal in een vreemde omgeving, vol 'doodernstige humor' en onverwachte wendingen. Het wordt intens genieten terwijl men van de ene plotse wending (sprong) in de andere valt.

DECOR

Het eerste tafereel en de ontknoping speelt zich af op 'brugske'.

De acteurs komen dus vooraan op het podium te staan. Misschien met gesloten doek.

Het doek gaat dan open voor het tweede tafereel.

Een verlaten 'kantine' met een kleine toog, tafeltjes en stoelen.

Overal met witte lakens erover.

Er staat ook een groter ding, wat een 'scorebord' blijkt te zijn. Ook hierover hangt een wit laken. Dit zal op het einde gebruikt worden als filmdoek. Het komt er dus op aan vooraf aan niets te laten merken dat er ook filmbeelden gebruikt zullen worden. Een herkenbaar projectiescherm in het decor neerpoten is dus af te raden.

Uiteraard staat het de regisseur vrij om zijn eigen creativiteit te gebruiken volgens zijn eigen zienswijze.

Tafereel 1

Op 't Paddebrugske

Bertold op. Langzaam. Gespannen. Gaat vooraan op het podium staan. Kijkt naar beneden. Twijfelt. Staart vervolgens voor zich uit.

BERTOLD *(ernstig, gelaten)* 't Is zover. *(kijkt naar de lucht)* Zonder zon. *(bedenkt dan)* Geen zon vandaag. Misschien maar best. *(diepe zucht)* Goed... 't is zover. Hèt moment... het einde van Bertold Van Soveld...

Dan ontwaakt hij plots uit zijn overpeinzing. Gaat over tot de actie. Maakt een paar bewegingen alsof hij oefent om te springen. Hij kijkt rond om zich ervan te vergewissen dat er niemand in de buurt is. Gaat nu volledig op de rand staan. Plaatst zijn duim en wijsvinger op zijn neus. Haalt diep adem. Maakt aanstalten om te springen. Maar plots blijkt zijn gsm te gaan.

BERTOLD Nondedju. *(diept gsm uit zijn zak op)* Ja? - - - Denise, voor wat belt gij nu? - - - De zak zit vol? Moet ge mij daarvoor storen? Maakt hem leeg! - - - Hoe, niet open krijgen? - - - Maar dat heeft altijd al gespannen. Dat is van in 't begin een slechte geweest. - - - Wat voor broel koopt gij altijd. - - - Nee-e Denise, ik kan niet direct komen. Ik ben bezig. - - - Awel... euh... bezig... mee... awel... euh... ik was een luchtje aan 't scheppen en nu sta ik hier... op 't brugske over de vaart. - - - Nee-e daar niet. Op 't Paddebrugske, dàar sta ik. En daarbij sinds wanneer zijt gij geïnteresseerd in waar ik sta en wat ik doe? 't Is weer vier dagen geleden dat ge nog een woord tegen mij hebt gesproken - - - Maar nee-e, ik maak u geen blaas wijs. Voor wat zou ik nu moeten liegen? Als ik op 't Paddebrugske sta dan sta ik toch wel op 't Paddebrugske zeker? - - - En begin weer niet over uwe zak! - - - Niks van! Ik kom dat spel niet open wringen. Vraag het aan uw schone vriend. Uwe minnaar! Die is gewoon van open te wringen. Hij heeft ons huwelijk ook kapot gewrongen! - - - En gaat ge dat nu blijven ontkennen?! Geef het toch eindelijk eens toe dat ge iemand anders hebt! - - - Ah, ik moet u zeggen wie dat dan wel is? - - - Tarara! Die naam komt niet over mijn lippen! En trek uw plan met uwe stofzuiger *(breekt kwaad het gesprek af, spreekt tegen gsm)* En ik kom niet meer naar huis! Nooit meer! Want 't is niet zòmaar dat ik op 't Paddebrugske sta. Ge zult nogal verschieten als de politie komt zeggen dat ze uwe man zijn lijk uit de vaart hebben opgevist! Maar schreien zult ge natuurlijk niet doen! Nee-e, lachen... samen met hèm. Want nu is de weg vrij. Eigenlijk moet ge mij dankbaar zijn dat ik het gedaan heb. *(stopt, bedenkt plots)* Maar ik moet het wel nog doen... *(kijkt naar beneden)* Bon. En nu wil ik niet meer gestoord worden. *(stopt gsm weg)*

Bertold gaat weer op de rand staan. Kijkt naar beneden.

BERTOLD Bertold jong, zou dat wel lukken? Zoudt ge 't niet beter op een andere manier doen? In de vaart springen is misschien toch niet zo een goed

idee. Want ge kunt zwemmen. Niet goed, maar toch. In de laatste seconden begint ge misschien te spartelen en blijft ge boven en begint ge naar de kant te drijven zonder dat ge 't weet en iemand ziet u en ge wordt gered. Dan kunt ge fluiten naar uw reis naar de overkant. En leg het dan maar uit als ge druipnat thuiskomt. *(kijkt rond)* Als ik hier nu stenen zou vinden om mij zwaarder te maken. Dan duik ik als een baksteen tot op de bodem en blijf ik daar liggen.

Op dat moment komt van de andere kant Sakke op. Hij heeft een rugzak bij zich. Die is duidelijk zwaar. Hij plaatst de rugzak op de grond.

BERTOLD Meneer.

SAKKE Meneer.

BERTOLD Wat is dat?

SAKKE Een rugzak. Ziet ge dat niet?

BERTOLD Wat zit daarin?

SAKKE Bakstenen.

BERTOLD Bakstenen... tiens tiens...

Sakke gaat eveneens op de rand van het podium staan en kijkt op zijn beurt naar beneden. Bertold staat hem aan te staren.

BERTOLD Meneer, ge staat juistekes op de rand.

SAKKE Ja, en dan?

BERTOLD 't Is maar.... Dat kan gevaarlijk zijn. Er is geen reling aan dit brugske. Ge kunt uitglijden en in 't water terechtkomen.

SAKKE 'k Zou de eerste niet zijn die er op deze plaats insukkelt.

BERTOLD Awel zie. Dus ik zou maar een stap achteruit zetten als ik u was.

SAKKE Ze hebben er hier al verschillende bovengehaald.

BERTOLD Oei. Hieronder?

SAKKE Wat verderop. Aan 't sas. Maar waarschijnlijk van hier erin.

BERTOLD Triestig hé... door een slipper op 't Paddebrugske uw laatste asem moeten uitblazen.

SAKKE Bon. Nog een goeie dag verder. Passeer maar.

BERTOLD *(staat er nu wat onwennig bij, komt bij de rugzak, kijkt erin)*
Bakstenen...

SAKKE *(haalt een baksteen uit de rugzak)* Die interesseren u precies.

BERTOLD *(bestudeert de steen)* En 't zijn echte.

SAKKE Ze zijn in ieder geval niet van plastic.

BERTOLD Zwaar?

SAKKE Zwaarder dan legoblokskes. Want die zijn wèl van plastic.

BERTOLD *(neemt baksteen over, voelt het gewicht, met een brede lach nu)*
Manneke, gij komt als geroepen! Ik heb juist een paar stenen nodig.

SAKKE Jamaar, die zijn wel voor mij.

BERTOLD Gaat ge bouwen?

SAKKE Nee, ik ga ze hier op 't brugske gebruiken.

BERTOLD Wat gaat gij daarmee doen misschien?

SAKKE Dat... dat hang ik liever niet aan uwe neus. *(neemt de steen en stopt die terug in de rugzak. Zet de rugzak neer)* En voor wat hebt gij die stenen nodig?

BERTOLD Dat... dat... 't zelfde aan uwe neus.

Sakke kijkt nog eens naar beneden.

BERTOLD Komiek hé.

SAKKE Wat? Dat water dat stroomt?

BERTOLD Nee... maar ik was juist aan 't rondkijken of hier nergens stenen liggen. En zie voilà... de reddende engel. Kunt ge er een paar missen? Ik wil er gerust voor betalen. Vraag maar wat ge wilt, ik geef het u. Om eerlijk te zijn, geld heb ik niet meer nodig. Ge krijgt mijn laatste cent voor de helft van uw bakstenen. Wat denkt ge?

SAKKE Ik moet niks hebben. Geld heb ik ook niet meer nodig.

BERTOLD Maar ge moet toch leven. Ge kunt toch een extraatje gebruiken.

SAKKE Moet ik leven?

BERTOLD Ik veronderstel van wel. Zoals iedereen... enfin, 't is te zeggen behalve... iemand die... *(maar stopt)*

- SAKKE Die zich van kant wil maken.
- BERTOLD Ja... Ja, ge hebt zo van die mensen.
- SAKKE U in de armen des doods werpen.
- BERTOLD *(kijkt hem vol bewondering aan)* Amai, dat is schoon gezegd.
- SAKKE *(haalt zijn schouders op)* Bwah, 't zijn misschien mijn laatste woorden. En dan wil ik het schoon laten klinken.
- BERTOLD Uw laatste...? *(begint het te beseffen)* Maar wacht eens... omdat ge dat zo zegt... En die stenen die ge meegebracht hebt... en ge kijkt voortdurend naar 't water....
- SAKKE Meneer, zoudt ge zo goed willen zijn om mij nu efkes alleen te laten? Dat is hier een brugske waar normaal gezien geen kat passeert op dit uur van de dag. En daar had ik juist op gerekend. Op die kat die niet zou passeren. Met andere woorden: ik wil hier een moment helemaal voor mij alleen. Niemand in de buurt. Niemand die zal zien wat ik ga doen. Geen ooggetuigen.
- BERTOLD 't Is niet mogelijk hé! Maar dat kan toch niet!
- SAKKE En ga nu maar, ik moet mij eerst prepareren. *(neemt een steen uit de rugzak)*
- BERTOLD Gij gaat die steen in uwe zak steken.
- SAKKE Ja. Hoe weet gij dat?
- BERTOLD Omdat... omdat... ik dènk dat. Uwe zak van uw vest, die vraagt daar precies naar... Naar een baksteen.
- SAKKE *(stopt steen in zak)* Ziezo, nummer één. *(neemt tweede steen)*
- BERTOLD Gaat ge er nog ene insteken?
- SAKKE Aan de andere kant.
- BERTOLD Om niet te veel naar ene kant over te hellen als ge springt. Slim gezien.
- SAKKE Hoe weet gij dat ik ga springen?
- BERTOLD Omdat... omdat... euh... *(verzint)* Wel, ge ziet eruit als een springer. Een baksteenspringer. Of een baksteenduiker. En nu snap ik het. Ge komt hier oefenen, is 't niet?
- SAKKE 't Is eigenlijk niet oefenen, ik wil dat het van de eerste keer lukt.

- BERTOLD Wat lukt?
- SAKKE Als ik u dat zeg dan wilt ge mij ompraten of belt ge de politie.
- BERTOLD Is het iets dat 't licht niet mag zien?
- SAKKE Ik wil dat 't licht ùitgaat.
- BERTOLD Ik wist het hé! Ik wist het! Ik wist het! Ik zag het direct! 't Is toch ongelooflijk! Wat een toeval! Man toch, ongelooflijk! Maar allee zeg! Vertelt dat nu maar eens aan een serieuze mens. Ze zouden u niet geloven! Want zeg nu zelf, 't is toch ongelooflijk!
- SAKKE Meneer, gaat het niet?
- BERTOLD Allee vooruit kom, windt er geen doekskes om. Zeg nu eens heel eerlijk... Gij wilt....? *(maakt beweging 'springen naar beneden')*
- SAKKE *(twijfelt even, dan)* Ja oké, ik geef het toe... ik wil... *(beweging)*
- BERTOLD Gij wilt écht...? *(idem)* En niet voor een zwempartijtje?
- SAKKE Ja... *(idem)* En niet voor te zwemmen.
- BERTOLD Maar voor...? *(de doodbeweging met hand over keel)*
- SAKKE Ja... voor... *(idem)*
- BERTOLD *(gewichtig)* De sprong in de armen des doods.
- SAKKE *(idem)* De sprong in de armen des doods.
- Bertold schiet in een lach. In zijn nopjes*
- SAKKE Is dat nu zo belachelijk? Ik ben dat wel écht van plan.
- BERTOLD *(terwijl hij verder lacht)* Ik heb in heel mijn leven nog zoveel geluk niet gehad.
- SAKKE Ah, gij noemt dat geluk. Ik noem dat anders wel 't laatste van 't laatste.
- BERTOLD *(lachend)* Dit is mijn 'lucky day'! Misschien had ik eerst een lottoformulier moeten invullen.
- SAKKE Meneer, ik weet niet wat gij erover denkt, maar als ge dat doet *(springbeweging)* om te komen tot dat *(doodbeweging)* dan is dat een heel serieuze levensbelangrijke beslissing.
- BERTOLD *(lachend)* Levensbelangrijk, zeg dat wel.

- SAKKE En niet om mee te lachen.
- BERTOLD *(lachend)* Jamaar, 'k lach-ik niet. 'k Lach-ik zèker niet. Ik zou niet durven. Tjongejongejonge... wat een toeval!
- SAKKE Een wreed ambetant toeval zeg maar.
- BERTOLD Net op dit moment! Dit eigenste moment. Terwijl ik hier ook gereed sta. Op dezelfde second dat ik aan een baksteen denk, duikt gij op! Gij! Met die stenen! Uit het niets! Gij duikt hier op!
- SAKKE 't Is naar benèden duiken dat ik wil. Niet óp.
- BERTOLD Die stenen! Die lieve, schattige, snoezige, aanlokkelijke stenen. *(neemt een tweetal stenen uit de rugzak en begint ze te kussen)*
- SAKKE En die stenen dienen niet om mee te vrijen.
- BERTOLD Alstublieft meneer, geeft er mij enkele. Stop er genoeg in uw zakken, maar ge zult er wel nog over hebben.
- SAKKE Dat weet ik nog niet zo zeker.
- BERTOLD Dat kan niet anders want 't lot is mij goed gezind vandaag.
- SAKKE Ik wil een hele tijd op de bodem blijven liggen zonder al teveel af te drijven.
- BERTOLD Ge zijt zwaar genoeg van uw eigen. Ge blijft vast en zeker plakken in de goor.
- SAKKE Zeg maar... wacht gij nu ook eens even... Wat hebt gij daar gezegd? Net op 't moment dat gij ook gereed staat?
- BERTOLD Ja. Ik heb ook besloten om eruit te stappen door erin te springen.
- SAKKE *(hoogstverwonderd)* Allee jong.
- BERTOLD Voilà, nu weet g'het.
- SAKKE Wat gij nu zegt.
- BERTOLD Ja, ik zeg het.
- SAKKE Is 't zo erg?
- BERTOLD *(ziet)* Ja't jong.
- SAKKE Is er geen andere oplossing?
- BERTOLD *(idem)* Neen't jong.

SAKKE Ge kunt het dus echt niet meer aan?

BERTOLD *(idem)* Nee'k jong.

SAKKE Zit het zó diep?

BERTOLD *(idem)* Ja't jong.

SAKKE Een man als gij?

BERTOLD Gij moet klappen.

Ze staan er nu allebei onwennig bij. Geen van beiden weet wat te zeggen.

SAKKE Kom dat tegen.

BERTOLD Dat zijn nogal toeren.

SAKKE Van toeval gesproken.

BERTOLD Op hetzelfde moment.

SAKKE Op dezelfde manier.

BERTOLD Op 't zelfde brugske.

SAKKE Zelfs langs dezelfde kant.

BERTOLD En eerlijk gezegd met een ei....

SAKKE ... in ons broek.

BERTOLD Gij dus ook? *(handbeweging 'schrik hebben')*

Een korte onwennige stilte.

SAKKE Ziet ons hier nu staan.

BERTOLD Tja... We staan wij hier nu.

Ze kijken allebei op hetzelfde moment nog eens naar beneden. Kijken dan op hetzelfde moment nog eens naar mekaar

SAKKE Spannend hé.

BERTOLD Ja...spannend.

SAKKE Onze laatste seconden in dit tranendal.

BERTOLD En ook die tikken weg.

SAKKE Dat doet wel iets, vindt ge niet?

BERTOLD Mijn darmen beginnen raar te doen begot. Subiet moet ik eerst nog naar 't WC.

Maar Sakke neemt dan een besluit en haalt de stenen weer uit zijn zakken.

BERTOLD Wat gaat gij doen?

SAKKE Niks.

BERTOLD Hoe, niks?

SAKKE Sorry, maar ik kan het niet als gij op mijn vingers staat te kijken.

BERTOLD Geneert u dat?

SAKKE Ja, ik vind dat gênant.

BERTOLD Wil ik mij omdraaien?

SAKKE Ik wil u niet in de buurt. Ofwel gaat gij weg ofwel springt gij als eerste.

BERTOLD Ik mijn eerste springen?

SAKKE Hier, ge krijgt een paar stenen. *(neemt twee stenen)* Gratis.

BERTOLD Dat is een schone geste.

SAKKE Noem het een afscheidscadeau.

BERTOLD Dus, pas als ik erin lig gaat gij springen?

SAKKE Ik wil niet dat er iemand mijne sprong ziet.

BERTOLD Springt gij lelijk misschien?

SAKKE Waarschijnlijk niet zo gezwind, een fractie voor het uitblazen van mijn laatste asem.

BERTOLD Anders ik wel. Op 't school in de turnles kon ik heel zwierig en galant over de bok springen ook al was ik buiten asem.

SAKKE Hoe zit het? Komt er nog wat van? *(reikt hem de stenen aan)*

BERTOLD *(kijkt eerst nog eens naar beneden)* En alletwee tezamen?

SAKKE Hand in hand zeker.

- BERTOLD Om mekaar te steunen.
- SAKKE Wij alletwee tegelijk met een sprong daarin. Te gevaarlijk. Zie dat we daar beneden tegen mekaar botsen.
- BERTOLD Met onze kop tegeneen en dan een hersenschudding. Nee, dat gaat ook niet.
- SAKKE *(kijkt plots in de verte)* Ah neen hé! 't Is niet waar! Godverdomme!!!!
- BERTOLD Héhéhé, houdt u in, jong. Zwijgt stillekes. Ge gaat nu toch niet beginnen vloeken net voordat ge bij Sinte Pieter komt.
- SAKKE Voilà, 't is al te laat. 't Moest ervan komen. 't Is te laat.
- BERTOLD Voor wat te laat?
- SAKKE Voor onze sprong! Daar zie, wandelaars. 't Is al een stuk in de achternoen. De gepensioneerden hebben hun dutje gedaan en nu beginnen ze aan hun wandeling.
- BERTOLD *(kijkt ook in de verte)* Ja, en ze komen naar hier.
- SAKKE Natuurlijk komen ze naar hier! Ze volgen 't wandelpad en ze moeten over dit brugske.
- BERTOLD 't Beste moment van de dag is precies voorbij.
- SAKKE En wiens schuld is dat?
- BERTOLD Ja jong, steek het nu maar op mij. Ik was hier wel mijn eerste.
- SAKKE Voor wat hebt gij dan niet direct gesprongen?
- BERTOLD Ik moest een paar stenen hebben. Want ik kan zwemmen.
- SAKKE Stenen?! Awel en dan?
- BERTOLD Maar ik ben er van thuis vergeten mee te brengen.
- SAKKE Gij ziet echt niet goed uit uw doppen. Uw pupillen zijn al verschrompeld van vóór dat ge dood zijt. Daar achter u liggen stenen.
- BERTOLD *(kijkt om, ziet nu pas stenen liggen)* Nondedju, da'k die niet gezien heb.
- SAKKE Maar ondertussen is het wel te laat.

- BERTOLD En als we 't rap doen? Nu direct. Hop, spring en gedaan. Die ouwe mensen zijn nog ver genoeg en ze zijn op hunne sukkel. Die stappen niet rap. En in de verte zien, zullen ze ook niet meer zo goed kunnen.
- SAKKE Niks van. Ik neem geen risico. Het moet van de eerste keer lukken.
- BERTOLD Zijt gij altijd zo een perfectionist?
- SAKKE Ik weet niet wat gij gaat doen. Maar ik ga het nog efkes uitstellen. Met die mensen in de buurt kan het nooit lukken. Die bellen direct de honderd.
- BERTOLD Ja, en dan hebben we nog zotte kosten aan ons been ook.
- SAKKE Wete wat? Ik kom vanavond terug als 't donker is.
- BERTOLD Meent ge dat nu?
- SAKKE Natuurlijk. Een sprong in het duister, dat heeft ook wel iets.
- BERTOLD Kunt gij dat zomaar? Nu dat ge op het punt stond het te doen, dat efkes van u afzetten en thuis zitten wachten tot de volgende poging?
- SAKKE Wie zegt dat ik naar huis ga. Ik ga rondwandelen.
- BERTOLD Nog uren ronddolen met uwe zware rugzak met bakstenen?
- SAKKE Ik ga die eerst ergens verstoppen.
- BERTOLD Maar dat gaat hier in uw bovenkamer toch blijven rommelen. En dan is het toch best mogelijk dat ge in die afwachende uren op andere gedachten komt.
- SAKKE Bij u zou dat zo zijn zeker.
- BERTOLD Zou best kunnen.
- SAKKE Zit gij zo ineen? Hoe langer ge peinst hoe meer ge twijfelt.
- BERTOLD Misschien wel. Ik weet het niet. Ik heb dat nog nooit uitgeprobeerd.
- SAKKE Luister, ik heb een ander idee. We gaan samen wachten.
- BERTOLD Samen?
- SAKKE Ik ken een geschikte plek. 't Kantientje. Dat is een houten chalet hier wat verder. Nu is dat gesloten. Dat is alleen open in 't seizoen. Ik kan daar binnen. Daar komt niemand. En daar kunnen we misschien mekaar beter leren kennen. Erover praten. Het waarom. Hoe het zover is kunnen komen. Tot het donker is. En daarna gaan

we elk onze eigen weg. Of ge 't dan nog doet of niet, dat hangt van uw eigen af. We blijven elk onze eigen baas.

BERTOLD Begot, dat is geen slecht gedacht.

SAKKE Wel, wat is't ? Ziet ge dat zitten?

BERTOLD Ja'k.

SAKKE Bon, 't is dan wel hoogtijd dat we hier weg zijn. Niemand moet ons hier vooraf zien. Kom. (*gaat weg met rugzak*)

BERTOLD Natuurlijk zie ik dat zitten want ik zag het niet meer zitten.

Bertold af acher Sakke aan.

Tafereel 2

't Kantientje.

Er staan tafels en stoelen en dergelijke. Ook een kleine toog. Maar alles is afgedekt met een wit laken. We zien ook ergens in het midden een wat hogere constructie met wit laken erover: het scorebord (dat we dus niet zien)
Bertold en Sakke komen binnen.

- SAKKE Voilà hier is het.
- BERTOLD Dat is hier precies een verlaten spookhuis met al die lakens over de meubels.
- SAKKE De verantwoordelijke die dat hier openhoudt overdekt alles in het dood seizoen.
- BERTOLD (moet even slikken) Dood seizoen...
- SAKKE (haalt een laken van over een tafel en stoelen). Dat is voor de vogelstronten. In het dak zitten een paar open gleuven en 't gebeurt dat er vogels binnenvliegen.
- BERTOLD Witte lakens begot.
- SAKKE (wijst een plek aan op het laken) Hier zie, 't is van dat. Er plakt hier al een gedroogde drol aan.
- BERTOLD Binnen enkele uren kunnen wij onder zo een wit laken liggen.
- SAKKE Dat zal zo rap wel niet zijn. Wedden dat het meer dan 24 uren duurt eer ze ons vinden.
- BERTOLD Moeten wij langer dan een dag in de vaart blijven liggen?
- SAKKE Misschien wel een week.
- BERTOLD Ik ga toch niet teveel stenen gebruiken.
- SAKKE 't Kan goed zijn dat onder deze lakens ook al lijken hebben gelegen.
- BERTOLD Wablieft?!
- SAKKE De vent die dat hier openhoudt is een gepensioneerd verpleger. In de kliniek waar hij werkte hebben ze de lakens vernieuwd. De ouderwetse moesten weg. En hij heeft er enkele op de kop kunnen tikken.
- BERTOLD Dus hoogstwaarschijnlijk zijn in die lakens mensen gestorven!?
- SAKKE Die zijn wel eerst goed gewassen.

- BERTOLD Die stervenden?
- SAKKE De lakens!
- BERTOLD Klinieklakens begot. Moesten het nu lakens zijn van een hotel, 'k zou nog zeggen...
- SAKKE Of van een rendez-vouskot zeker. Wat gaat ge u daar dan bij voorstellen.
- BERTOLD Witte dan nog.
- SAKKE Die zijn toch proper. Alleen zitten er hier en daar plekken op van vogelstronten. Vroeger misschien van andere stronten maar nu die van vogels. *(spreidt het laken voor zich uit op de grond)*
- BERTOLD Zeg, en ge moet dat zo niet open leggen op de grond.
- SAKKE Voor wat niet?
- BERTOLD 't Is precies of ge dekt een lijk af. Ik zie me daar al onder liggen.
- SAKKE Is dit uw maat misschien?
- BERTOLD Hoe kunt ge nu zo klappen? Ziet gij dan uzelf daar al niet onder?
- SAKKE *(bekijkt het laken op de grond)* Gij en ik onder zo'n wit laken. Maar niet samen. Want dat gaat niet. 't Is van een éénpersoonsbed. En houdt er rekening mee, als we een paar dagen in 't water hebben gelegen, dat we dan serieus zullen opgezwollen zijn.
- BERTOLD Jaja, zwijgt maar al.
- SAKKE *(raapt het laken op)* Ik dacht dat we er eerst eens over gingen klappen.
- BERTOLD Maar toch niet op zo'n lugubere manier.
- SAKKE Hoe dan wel?
- BERTOLD Wat... menselijker. Van mens tot mens. Niet van lijk tot lijk.
- SAKKE Goed. Zoals ge wilt. Van mens tot mens.
- BERTOLD Maar dat doet er mij aan denken: we hebben ons nog niet eens aan mekaar voorgesteld. We zijn lotgenoten, zitten alletwee in 't zelfde schuitje, maar we kennen mekaars naam nog niet eens. Hoe heet gij?
- SAKKE Izaak.

- BERTOLD Izaak!?
- SAKKE Maar iedereen zegt Sakke.
- BERTOLD Allee jong, is dat echt?! Gij noemt Izaak?! Tjongejongejonge.... Izaak dan nog wel.
- SAKKE Is daar iets mis mee?
- BERTOLD Bijlange niet. Ik hoor dat graag. En wilt ge nu wat weten: dat is begot mijne tweede naam. Izaak. Mijn peter noemde zo. Maar ze zeiden ook Sakke. Ik heb van kleinsaf altijd al gewild dat ze Sakke tegen mij zouden zeggen. Maar iedereen zegt nu Berre.
- SAKKE Van Bertold.
- BERTOLD Ja. (*verwonderd*) Hoe weet gij dat?
- SAKKE Berre... van Bertold.
- BERTOLD En dat flapt gij er zomaar uit?
- SAKKE Awel ja, Berre van Bertold. Dat is toch de logica zelf.
- BERTOLD Jamaar, Bertold is toch gene naam die ge veel hoort. Berre is meestal de afkorting van Albert of Robert.
- SAKKE Ik heb anders al dikwijls over Bertold gehoord.
- BERTOLD Ah ja? Toch niet over een zekere Bertold Van Soveld?
- SAKKE Want dat zijt gij dus.
- BERTOLD Ja. Van Soveld. Van de Van Soveldekes van Kattebroek van achter 't Reinaertbos waar Tistje Pispot gewoond heeft.
- SAKKE Tistje Pispot....
- BERTOLD Een nonkel van mij. Met zijn zatte botten verdronken in zijn eigen vijver.
- SAKKE Verdronken....
- BERTOLD (*beseft het dan*) Nondedju.
- SAKKE Dat is 't risico dat ge loopt als ge een vijver hebt en ge drinkt.
- BERTOLD Izaak dus. En uwe familienaam?
- SAKKE (*negeert de vraag*) Hebt ge al eens door 't venster naar buiten gekeken? Ge hebt een schoon uitzicht van hier.

- BERTOLD *(keert zich naar de andere kant, kijkt naar 'buiten')* Hola, ja nu dat ge 't zegt.
- SAKKE Ge moet kijken vanaf die kapotte boomstam waar de bliksem is ingeslagen.
- BERTOLD Dat loopt daar schuinsop omhoog.
- SAKKE Een glooiend landschap dat ligt te pronken.
- BERTOLD Die rij knotwilgen langs die kronkelende gracht. Dat kapelleke halfweg. Die schuur met strooien dak. De weiden met prikkeldraad. Hier en daar een schuilkotteke voor de koeien. Een oud zinken bad als drinkbak.
- SAKKE Een typisch Vlaams landschap. Prachtig.
- BERTOLD Zal wel zijn. Zie, moest de zon nu schijnen, ge kunt er een magnifieke kalenderfoto van maken.
- SAKKE *(veelbetekenend)* De foto voor uw laatste maand van uwe persoonlijke levenskalender.
- BERTOLD *(meteen weer iets meer gespannen, zucht)* Ja...
- SAKKE Berre, wilt gij iets drinken? *(neemt laken weg van de toog)* Er staat hier nog het één en ander.
- BERTOLD *(staart voor zich uit)* Dat is precies hetzelfde uitzicht als toen ik thuis als kleine jongen door 't venster van mijn slaapkamer keek.
- SAKKE Een halve bak bier.
- BERTOLD *(negeert Sakke)* Ja begot! Nu zie ik dat ineens weer allemaal voor mij. Dat is verdekke juist hetzelfde zicht. Krak hetzelfde.
- SAKKE Zeg, wat denkt ge hiervan? Hier staan nog twee Duvels.
- BERTOLD Kapotgebliksemde boom. Knotwilgen langs de gracht. Dat kapelleke. Die schuur met strooien dak. De weiden met kottekes. Het zinken bad.
- SAKKE Maar zouden we dat wel drinken? Als Sinte Pieter straks ruikt dat we Duvel hebben gedronken. Een schone entree. Wie weet, misschien krijgen we daar al direct een rode kaart.
- BERTOLD Heel dit uitzicht identiek hetzelfde als toen. Maar dat kan toch niet.
- SAKKE 't Is precies of die hier voor ons gereed stonden. Twee Duvels. En dan nog goed fris. Twee stuks. Niet meer en niet minder.

- BERTOLD *(kijkt naar buiten, tot zichzelf)* Daar speelde ik dikwijls, aan de gracht tussen de knotwilgen. En als ik ouder was.... achter dat Kapelleke. Met Katrien. En... ook eens met... dedju, die hare naam ben ik vergeten. Maar 't was toch geen schone. Maar daarna was er... Denise... Bah ja begot, dat is juist hetzelfde landschap, met alles erop en eraan. Want dat zinken bad van de koeien... Daar heeft Denise mij nog in een vlammenste kolere ingeduwd.
- SAKKE Berre, wilt ge nu wat weten? Er staan hier ook maar twee Duvelglazen. Twee stuks. Niet meer en niet minder.
- BERTOLD Sakke, daar aan dat zinken bad... Daar hadden wij ruzie. Denise en ik. Kletterende ruzie. Ja, wat wilt ge, we waren dan ook al drie dagen bijeen. Dat was onze eerste ruzie. De eerste van vele. En toch ben ik met haar getrouwd.
- SAKKE Ge zoudt op de duur echt geloven dat dat hier voor ons is gereed gezet. *(begint de glazen in te schenken)*
- BERTOLD Tjongejongejonge... Hoe een landschap er juist krak hetzelfde kan uitzien. Ge houdt het niet voor mogelijk en toch is 't zo.
- SAKKE Maar die zal ons toch smaken.
- BERTOLD Wat giet gij nu uit? Duvel?
- SAKKE Ge moet dat wel heel voorzichtig ingieten, anders hebt ge teveel schuim.
- BERTOLD Is dit nu een moment om Duvel te drinken?
- SAKKE 't Moment of niet, dit zal goed van de beentjes gaan.
- BERTOLD *(komt aan een vorm van een stoel met iets erop)* Wat zit hieronder?
- SAKKE Trekt 't laken weg, dan zult ge 't zien.
- BERTOLD *(bekijkt de vorm van naderbij)* Dat is precies de vorm van een mens die hier op een stoel zit.
- SAKKE Zou best kunnen.
- BERTOLD *(kijkt geschrokken naar Sakke, zet meteen een stap terug)* Zeg Sakke, zijt ge hier nu met mijn voeten aan 't spelen of wat is't?
- SAKKE Waarom zou ik. Integendeel, hier zie, ik ben voor u aan 't zorgen.
- BERTOLD Maar wat zit hier dan onder?

SAKKE Hoe kan ik dat nu weten? Ik kan niet door dat laken kijken! Hier, uwe Duvel. Drinkt, dat zal u goed doen, want ge staat ferm onder hoogspanning zo te zien.

BERTOLD Ik sta wel op het punt om mij van kant te maken.

SAKKE Reden te meer om u te versterken. Santé.

BERTOLD Schol. *(drinkt, kijkt terug naar de vorm)* Allee kijk nu zelf, dat is toch precies een menselijke gedaante op een stoel.

SAKKE Misschien een zelfmoordenaar die het hiér gedaan heeft.

Bertold dronk juist en verslikt zich hevig, daarbij zijn slok uitspuwend.

BERTOLD Plezante!

SAKKE *(bestudeert de vorm)* De vraag is dan wel: hoe? Een kogel door de kop? Maar er komt geen bloed door dat laken.

BERTOLD Sakke, houdt daarmee op.

SAKKE Ik zie maar één mogelijkheid: een overdosis slaappillen geslikt en dan dat laken zelf over hare kop getrokken.

BERTOLD *(roept)* Houdt uw smoel!

SAKKE Sorry. Ik liet me even gaan. *(drinkt rustig)*

BERTOLD Op dit moment ben ik daar gevoelig voor. En dat is niet goed voor mijne tikker. Wilt ge mij dood misschien?!

SAKKE Ik niet.

Bertold drinkt, maar houdt eensklaps op. Kijkt verbijsterd naar Sakke die de priemende blik op zich voelt.

SAKKE Voor wat bekijkt ge mij zo? Is er iets?

BERTOLD Waarvoor zegt gij: hare kop?

SAKKE Hoe?

BERTOLD Ge zei letterlijk: een overdosis slaappillen en dan zelf dat laken over hare kop getrokken... Hare kop!

SAKKE Of zijne kop, als ge dat liever hoort.

BERTOLD Awel ja, als ge 't over een lijk hebt, dan zoudt ge toch eerder klappen van zijne kop?

- SAKKE Ja zeg! Hare kop, zijne kop, het kop. En daarbij wie zegt dat het een lijk is? Want zie maar eens goed, een lijk zal niet zo schoon rechtop blijven zitten.
- BERTOLD Misschien vastgebonden aan die stoel.
- SAKKE Waarom er effenaf niet aan vastgeplakt met Pritt?
- BERTOLD En volgens mij is 't geen vrouw want ik zie niet de vorm van borsten.
- SAKKE 't Is misschien iemand met een Justine Henin-cup.
- BERTOLD Hoelang is dat hier al gesloten?
- SAKKE Berre alstublieft hé zeg!
- BERTOLD Is 't lang geleden dat hier nog iemand is geweest?
- SAKKE Dat weet ik niet. Berre, trekt dat laken weg, dan weet ge wie of wat daaronder zit.
- BERTOLD *(komt wat dichterbij, kijkt bovenaan de vorm)* Een vogelstront.
(bekijkt het wat aandachtiger maar houdt wel de nodige afstand)
- SAKKE Allee vooruit, Sherlock Holmes is ook gearriveerd.
- BERTOLD Opedroogd.
- SAKKE Pak maar een DNA-staal.
- BERTOLD Een opgedroogde vogelstront.
- SAKKE Laat uwe Duvel maar niet opdrogen.
- BERTOLD Van een paar dagen oud. Dus dat lijk zou hier al een tijdje moeten liggen.
- SAKKE Correctie: zitten.
- BERTOLD *(kijkt op)* Dus gij weet hiervan!?
- Volgende replieken gaan crescendo, telkens met meer stemverheffing tegen elkaar in.*
- SAKKE Maar nee-e! Maar ge ziet toch zelf dat dat geen liggende vorm is! En wilt ge daar nu in godsnaam mee ophouden!
- BERTOLD Ik zie toch met mijn eigen ogen dat dat hier een opgedroogde vogelstront is!
- SAKKE Gij ziet spoken!

- BERTOLD Awel ja, spoken in een wit laken van overleden slechte zielen!
- SAKKE En waar zijn de kettingen?! *(Bertold kijkt meteen naar de onderkant)* Gij begint helemaal te flippen, wete gij dat?
- BERTOLD Maar gij zijt wel begonnen, wete gij dat?
- SAKKE Ikke? Nu nog schoner.
- BERTOLD *(roept luid)* Ge zei: hère kop! En daar kan ik niet tegen! En ge zei: overdosis slaappillen en daar kan ik ook niet tegen!
- SAKKE En voor wat niet?!
- BERTOLD Omdat...! *(maar stokt)*
- SAKKE *(wacht even af, dan)* Omdat wàt?

Een gespannen stilte. Ze kijken mekaar strak in de ogen. Plots trekt Sakke het laken van over de vorm. We zien een grote pluchen beer op de stoel.

- BERTOLD Een beer nondedju.
- SAKKE Een achtergebleven prijs van een tombola.
- BERTOLD Een stomme pluchen beer.
- SAKKE En wat hebt ge nu te zeggen? Hé? Wat hebt ge nu te zeggen?
- BERTOLD Euh... wel... euh... een chance dat dat laken over hem lag, anders had hij die vogelstront op zijn pluchen velleke gekregen.

Een korte stilte. Sakke kijkt Bertold aan die er nu wat ongemakkelijk bij staat.

- SAKKE *(smalend)* Een vastgebonden lijk.

Een stilte waarin Sakke op een stoel gaat zitten, drinkt. Zet zijn glas op tafeltje. Merkt nu hoe Bertold naar de pluchen beer kijkt.

- BERTOLD Broen.
- SAKKE Wat?
- BERTOLD Onze Ralf noemde zijne beer Broen. Ik had op de kermis aan zo'n tombolakraam een envelop gekocht met een nummer erin. Ik won toch wel zo een beer zeker. En nu ik deze goed bekijk... 't is precies dezelfde. Even groot, dezelfde kleur, dezelfde snoet. Onze Ralf was daar in de wolken mee. Zijne pa kwam 's nachts thuis van de kermis, met een stuk in zijn voeten. Maar met die grote beer. Ik heb er onze Ralf voor wakker gemaakt. Denise was razend. "Laat dat kind

slapen, zatlap” Maar ik sukkelde met die beer naar boven en ik knielde naast zijn beddeke en ik fluisterde ‘Ralfke, Ralfke... ge droomt nu op dit moment van een beer... wel, hier is hij in levende lijve” Ge moest hem zien wakker worden hebben. Eerst verschieten, daardoor in zijn bed pissen, dan een uur lang bleiten en spartelen. Hij had precies de stuipen. Maar daarna was hij de koning te rijk. Het gelukkigste kind van de wereld. En ik de gelukkigste vader. Zijne Broen is altijd op zijn kamerke blijven staan. En daar klapte hij tegen. Daar deed hij onnozel mee. Trok zotte snoeten om hem te doen lachen. Daar deelde hij zijn geheimen mee. Daar had hij soms ook ruzie mee. Beer Broen was zijn broer.

SAKKE Die hij niet had.

BERTOLD (*gelaten*) Nee. Hij had geen broertje. Hij had ook geen zusje. We hadden het gewild. Maar er kwamen twee miskramen.

Een stilte.

BERTOLD Broen is al lang weg. In stukken getrokken. In flarden vaneen. Door Ralf zelf. Hij was toen wel al in de twintig. Waarom hij dat gedaan heeft, heb ik nooit geweten. Ralf is nu al lang het huis uit. Getrouwd. Een kind. Een meiske. Vanessa. Ze moet nu zoiets van een vier jaar zijn.

Een stilte. Ze drinken.

SAKKE Komt het door Denise?

BERTOLD Wat?

SAKKE Dat ge er een eind wilt aan maken.

BERTOLD Bwah... euh... tja... wat vanalles bijeen zeker.

SAKKE Het speelt in uwe kop dat ze iemand anders heeft.

BERTOLD Waarom zegt gij nu zoiets?

SAKKE Ik gis alleen maar. Ge zoudt de eerste niet zijn die zich daarvoor van kant maakt. Liefde... jaloezie... ontrouw....

BERTOLD Och jong, peinst er 't uwe van.

SAKKE Het moet daarvoor niet altijd echt zo zijn. Soms berust het op misverstanden en van 't één komt dan 't ander. En eens ge zoiets in uwe kop hebt gestoken, krijg het er dan maar weer uit.

BERTOLD Gaat ge hier nog lang zitten memmen, jong?

- SAKKE Er kan heel wat in een mens zijn brein opkomen. Ook dingen die er niet zijn. Waanbeelden.
- BERTOLD Ja mijne jongen, ge moest u zelf eens bezig horen.
- SAKKE Of gaat het niet alleen om Denise?
- BERTOLD *(meteen ongemakkelijk)* Hoe....?
- SAKKE Soms kunnen er verschillende dingen tegengaan. En dan komt daar nòg iets bovenop die de emmer doet overlopen.
- BERTOLD Uwe emmer zal ook gaan overlopen, maar met zever.
- SAKKE Is dat niet zo bij u, Berre?
- BERTOLD Zeg, zit ge mij nu uit te horen of wat?
- SAKKE Ik dacht dat ge er over wilde praten.
- BERTOLD Praten, praten, praten! Gij altijd met uw gekwaak!
- SAKKE Ge hebt dat precies nooit gekund hé Berre, eens praten. Een deftig gesprek voeren.
- BERTOLD Ge wèl hé! Bij u is 't zonder ophouden blablabla.
- SAKKE Ook nooit een serieus gesprek met Denise.
- BERTOLD Ik ben altijd een man van daden geweest. Niet van woorden en surtout niet van schòne woorden.
- SAKKE Daden... ja... straks als 't donker is. Uw làatste daad. Ook zonder voorafgaande woorden. Zonder een gesprek. Zoals altijd al het geval is geweest.
- BERTOLD Zeg maar, wat zit gij hier nu eigenlijk te bazelen, jong. Ik wil gene koppijn in mijn laatste uren, als ge dat maar weet.
- SAKKE Ik probeer erachter te komen waarom gij er een eind wilt aan maken.
- BERTOLD Ge hebt daar geen zaken mee.
- SAKKE Ah bon.
- BERTOLD Ik vraag toch ook niet aan u waarom gij u wilt verdoen. Ieder zijn ding. Ieder zijn leven. Ieder zijn dood. Punt.
- SAKKE Ieder zijne sprong.
- BERTOLD Voilà.

SAKKE Punt.

Een stilte.

BERTOLD Zou 't nog lang duren eer dat 't donker is?

SAKKE Dat kan toch stilaan gaan beginnen.

BERTOLD 't Moet wel volledig donker zijn. Geen invallende duisternis.

SAKKE Bwah, 'k weet niet. Van 't moment dat er daar geen volk meer passeert zijn we op ons gemak.

BERTOLD Ik moet er zeker van zijn dat er geen enkele pottenkijker in de verste verte kan opduiken.

SAKKE Vraag dan misschien aan de politie dat ze 't gebied hier afzetten in een straal van 5 kilometer.

BERTOLD (ernstig, bedenkend, voor zich uit starend) Ik wil een rustig... vreedzaam... ingetogen... heengaan. En dat door een weloverwogen... koelbloedige... kalme... sprong.

SAKKE Amen.

Een korte stilte waarin ze beiden drinken. Bertold loopt dan inspecterend rond.

SAKKE Als ge wilt moogt ge alle lakens eraf trekken. Maar we moeten die dan wel weer terug hangen.

BERTOLD Laat maar. Is niet nodig. (komt aan groot afgedekt ding) Wat is dat? Precies een pingpongtafel.

SAKKE Kijk maar eens.

BERTOLD (aarzelt eerst even, trekt dan laken wat opzij, maar het blijft wel volledig bedekt) Wat voor een beroest gedrocht is me dat.

SAKKE Een scorebord. Zelf gemaakt.

BERTOLD 't Is eraan te zien.

SAKKE (drinkt zijn glas leeg) Awel, ik moet zeggen, dat heeft gesmaakt.

BERTOLD Ik krijg precies honger. (drinkt ook zijn glas leeg)

SAKKE Hier valt niks te fretten. (gaat glas wegzetten achter toog).

BERTOLD 't Wordt stilaan mijn uur. Ik heb altijd op uur gestaan voor te eten. Er een paar minuten over en ik voel mij mottig.

- SAKKE Willen we om friet gaan?
- BERTOLD Zijde gij zot.
- SAKKE Wat is daar nu aan gelegen?
- BERTOLD Nu nog friet eten!? *(zet ook zijn glas weg)*
- SAKKE Waarom zou dat niet kunnen?
- BERTOLD En met een volle maag daarna in de vaart springen!
- SAKKE Dat scheelt misschien een steen minder in onze zak.
- BERTOLD Ja, dat kan wel goed zijn, want ik neem altijd een groot pak met stoverij.
- SAKKE Nu, wat denkt ge?
- BERTOLD Is hier een frituur in de buurt?
- SAKKE Ik weet er een zijn en die is nu open.
- BERTOLD En daarna?
- SAKKE Daarna is 't zover zeker. Want tegen dan is 't brugske springvrij.
- BERTOLD We komen dan toch eerst nog efkes terug naar hier?
- SAKKE Voor wat? We gaan naar die frituur en vandaar naar 't brugske. Te voet.
- BERTOLD Te voet?!! Hebt gij geen auto?
- SAKKE *(wat onwennig)* Ik ben voor 't moment mijn rijbewijs kwijt.
- BERTOLD Hola. Gij ook?
- SAKKE Tja... nogal een zware voet en soms heb ik al eens iets voor.
- BERTOLD Erg?
- SAKKE Een paar jaar geleden was 't erg genoeg. Maar ik klap daar liever niet over.
- BERTOLD Ah bon.
- SAKKE Luister, we gaan naar die frituur, daar eten we op ons gemak onze friet op, we drinken wat en vandaar trekken we naar 't Paddebrugske.

- BERTOLD Oh moment. 't Is maar... als ik g'eten heb, dan moet ik daarna altijd naar de grote koer.
- SAKKE In die frituur is er ook een toilet.
- BERTOLD Zo ongeveer een uur daarna. Mijn verbranding doet zijn werk en hup... dan zit er een pakske gereed. En surtout als ik friet met stoverij g'eten heb. Dan is 't eigenlijk al na drie kwartier van dat. En als daar onze friet op is, kunnen we toch eerst geen drie kwartier zitten wachten op mijn ontlasting.
- SAKKE En als ge nu eens in die drie kwartier de ultieme sprong doet?
- BERTOLD En zo bij Sinte Pieter verschijnen zeker. Ik ben daar dan nog maar juist toegekomen of ik kan al direct vragen waar dat 't WC is. Die zal denken dat het van die Duvel komt. Van zijne concurrent. Neenee, ik wil daar op mijn gemak arriveren, zonder dat ik mijn billen moet toeknijpen. Eerst alles leeg. Moet ik dan een baksteen meer gebruiken, tot daar aan toe.
- SAKKE Eens ge daar naartoe vliegt hebt gij die gevoelens niet meer.
- BERTOLD Zijt gij daar wel zeker van?
- SAKKE Dat niet.
- BERTOLD Neenee, eerst mijn commissie doen, dat zal 't veiligste zijn.
- SAKKE Zeg maar, we zijn wij altijd maar over Sinte Pieter bezig. Zijde gij wel zeker dat die echt bestaat? Dat dat zo zal gebeuren? Als ge dood zijt dat ge daar aan een poort terechtkomt? Bij die vent met lange baard en sleutel in zijn hand en een groot register?
- BERTOLD Ze hebben ons dat toch altijd zo gezegd.
- SAKKE En gij gelooft daarin?
- BERTOLD We zullen dat wel zien. Maar ge kunt daar evengoed in geloven. Dat is 't simpelste. En 't meest geruststellende. Daar kunt ge u geen schade mee doen. We kunnen dat straks in ons gedachten houden. Dan zullen we nog zo zwierig kunnen springen. Vooral gij.
- SAKKE En reïncarnatie? Gelooft ge daarin?
- BERTOLD Ja jong, dat is nog zoiets. In ieder geval, ik kan mij niet voorstellen dat er hierna niks meer is. Niks, niemendal, nougatbollen... dat kan niet. D'er moet iéts zijn. En daar trek ik mij aan op.
- SAKKE Stel dat dat zo is, in wie of wat zoudt gij dan willen terugkomen?
- BERTOLD Zijt ge daar weer met uw ambetante vragen?

SAKKE Ja, 't is waar, ge zijt gene man van veel woorden en antwoorden geven. Wete wat? We zullen er over nadenken terwijl we naar de frituur gaan.

BERTOLD Afgesproken. Maar daarna komen we eerst efkes terug naar hier.

SAKKE Oké, als gij dat absoluut wilt, mij goed.

BERTOLD D'er is hier toch een WC?

SAKKE Twee zelfs.

BERTOLD Eén zal wel genoeg zijn.

Ze willen weggaan, maar plots blijft Sakke staan, keert zich om naar Bertold.

SAKKE Voor mij een groot pak met pickles en een curryworst.

BERTOLD Een goei klad mayonaise bovenop mijn stoverij.

SAKKE Ons laatste avondmaal.

BERTOLD *(slikt toch eens even)* Ons laatste avondmaal...

Beiden af.

Tafereel 3

Een uur later.

Sakke komt op met een aantal plastic rode rozen. Kijkt opzij om te zien of de kust veilig is. Hij gaat naar een tafeltje, trekt er het laken weg. Hij neemt het tafeltje en plaatst het in de andere richting en verschuift het even. De rozen spreidt hij uit op een welbepaalde manier. Legt weer het laken over dit tafeltje.

Bertold op. Is nog bezig zijn hemd in zijn broek aan het steken en zijn broeksriem aan te trekken.

SAKKE Zijt g'er vanaf?

BERTOLD *(nors)* 'k Heb 't vensterke open gezet.

SAKKE Moet wel dicht blijven. Ze zaten hier zo eens met een nest van mussen in 't kleinste kamerke.

BERTOLD Er kunnen zelfs zwanen binnen want 'k heb het helemaal wijd open gezet.

SAKKE Was dat nu echt nodig?

BERTOLD Steekt uwe neus daar eens binnen, dan zult ge weten of dat 't nodig was.

SAKKE Dat moet wel weer dicht als we straks weggaan.

BERTOLD Dit moet, dat moet... zo is dat uw leven lang. Zelfs tot uwe laatste snik.

Bertold gaat achter de toog. Tijdens volgende replieken neemt hij een flesje bier, ontkurkt het. Drinkt uit het flesje.

SAKKE 'k Weet niet of ge 't al gezien hebt, de avond is ondertussen gevallen. En we hebben geluk, er is geen maanlicht.

BERTOLD Vandaag geen zon en geen maan. Ze hebben voor ons precies 't licht al uitgedaan hierboven.

SAKKE Gaat gij nu nòg bier drinken? Ge hebt daar in de frituur drie trappisten gedronken.

BERTOLD Ik drink toch wel wat ik wil zeker. En hoeveel ik wil.

SAKKE Amai, ge zijt ineens kortaf.

BERTOLD En ge moet gene schrik hebben, ik zal betalen. Ik zal 't geld hier leggen. En die Duvel betaal ik ook. Ik wil gene klap achter mijne rug.

SAKKE Zijt gij altijd zo gepikeerd als ge van 't toilet komt?

- BERTOLD Maar ùwe drank betaalt ge zelf. Niet met mij, zenne.
- SAKKE Allee kom vertel, wat is er?
- BERTOLD Ge hebt mij weer goed liggen.
- SAKKE Ikke?
- BERTOLD En als er nu iets is waar da'k niet tegen kan, dat is 't gevoel hebben dat er iemand met mijn kloten rammelt.
- SAKKE Het gevoel dat er iemand met uw kloten rammelt. Hoe voelt dat? Dat kriebelt zeker?
- BERTOLD En dat pik ik niet.
- SAKKE Oei, op uwe pik ook al getrapt.
- BERTOLD Gij kunt de pot op, wete gij dat?
- SAKKE Dat ook. Amai, wat moet ik mij daar allemaal bij voorstellen. Ge komt van 't toilet en ge klapt over pot op, kloten rammelen, pik trappen.
- BERTOLD En staat gij mij nu nog uit te lachen ook?
- SAKKE Ik zou niet durven. Maar hoort gij zelf wel goed wat gij allemaal uit uw botten kraamt?
- BERTOLD Ik heb het wel in 't snuitje dat ge op een sluwe manier iets achterhoudt. Er moet iets zijn met u. Ik weet niet wat, maar er moet iets zijn. Ge doet slinks. Ge zijt een geslepen ventje.
- SAKKE Een Duvel en daarop drie trappisten. En nu weer pintjes. Ge hebt stillekesaan uzelf niet meer in d'hand.
- BERTOLD Ik moet op mijne qui-vive zijn met u in de buurt. Dat is mij nu wel duidelijk geworden.
- SAKKE Voor wat?
- BERTOLD 't Is precies of gij zijt iets aan 't arrangeren. Precies of gij gebruikt mij voor iets. Precies of ge speelt een spelleke mee mij. Een smèrig spelleke.
- SAKKE En moet gij alleen drinken?
- BERTOLD Bedien uzelf.
- SAKKE Zal ik doen.

Sakke gaat achter de toog en neemt er een flesje bier. Ontkurkt. Ook hij drinkt uit het flesje. Ondertussen kijkt Bertold rond.

- BERTOLD Pas op, ge kent mij niet, maar als het er op aan komt dan kàn ik op mijne qui-vive zijn. Al mijn zintuigen zijn dan in opperste staat van paraatheid. Past dan maar op uw tellen. Dan zie ik dwars door alles en iedereen.
- SAKKE Zoals ge dwars door dat laken over die beer hebt gezien. Uw zintuigen waren zo paraat dat ze dachten dat het een lijk was.
- BERTOLD (tot zichzelf) Tiens, dat tafeltje stond hiér toch niet? (tot Sakke) Zie voilà... Zo heb ik weer iets ontdekt.
- SAKKE Wat nu?
- BERTOLD Dit tafeltje stond niet op deze plek.
- SAKKE (bedenkt duidelijk) Euh... Ik had dat gereed gezet voor ons laatste avondmaal.
- BERTOLD Ah... bon... Maar ge ziet het, ik ben bij de pinken. (drinkt).
- SAKKE Dus, Berre, gij denkt dat ik met u een spelleke speel.
- BERTOLD Och jong, ik ga er geen woorden aan vuil maken. Als mijn pint leeg is, ben ik weg. En riskeer het niet van achter mijn gat te komen. 't Paddebrugske is mijn plaats. Ik was daar mijn eerste. Zoekt gij u een andere plek. Of doet iets anders. Hangt u op. Hier aan dat scorebord.
- SAKKE Ik zal in 't WC gaan waar dat gij juist geweest zijt en eerst 't vensterke dicht doen. CO₂-vergiftiging.
- BERTOLD Doe wat dat ge niet laten kunt, maar laat mij verder met rust.
- SAKKE Komaan, doe niet zo kinderachtig. Wat ligt er op uwe lever? Waarom hebt gij zo een lage dunk over mij? We kennen mekaar pas.
- BERTOLD Dat gij... meneer Izaak... die zijn familienaam niet wilt zeggen... vanaf dat ik u tegengekomen ben, er op uit zijt om mij voortdurend bij mijn pitje te hebben.
- SAKKE Op welke manier? Hé? Op welke manier? Dat zou ik nu wel eens willen weten zie.
- BERTOLD Ah gij durft dat nog te vragen.
- SAKKE Voor zover ik u een vraag mag stellen, want ge zijt niet happig op antwoorden. Dat heb ik onderhand wel ondervonden.

- BERTOLD Ik heb u veel meer vragen te stellen.
- SAKKE Ik hou u niet tegen.
- BERTOLD Om te beginnen... wie zijt gij eigenlijk?
- SAKKE Uwe lotgenoot.
- BERTOLD En wat doen wij hier?
- SAKKE 't Is door u dat we na de frituur weer naar hier zijn gekomen. Uwe stoverij moest er eerst uit.
- BERTOLD De frituur, jà! Precies... nog zoiets... die frituur!
- SAKKE Wat is daarmee? Was 't geen goeie friet?
- BERTOLD Waarom precies naar dié frituur?!
- SAKKE Omdat ik wist dat die open was.
- BERTOLD Alleen dié?
- SAKKE Daar was ik zeker van.
- BERTOLD Frituur Patatpoef! Precies uitgerekend Frituur Patatpoef! Daar in die wijk... *(maar stopt, drinkt)*
- SAKKE Ja ik weet het, in de wijk Marenest. Die verloederde wijk. Met krotwoningen. Armoede en miserie. En met een slechte naam bij de stadsmensen.
- BERTOLD Ze zeggen dat wij crapuul zijn.
- SAKKE Wij?
- BERTOLD Jà, 't is daar dat ik woon! Nu content!?
- SAKKE Hoe?
- BERTOLD Ja, ik ben ook van die soort zoals ze ons noemen.
- SAKKE En onderweg hebt ge mij iets heel anders verteld.
- BERTOLD Omdat gij weer bezig waart mij uit te horen. Voor de zoveelste keer. Gij moet over mij alles weten.
- SAKKE En ge zei dat gij in de Langestraat woonde.

- BERTOLD Tot voor kort. Maar ik ben teruggegaan omdat... awel ja, de huishuur daar in de Langestraat...
- SAKKE Geldproblemen?
- BERTOLD Is dat weer een vraag?
- SAKKE 't Gaat over huishuur, dus ik gis....
- BERTOLD Hij is weer bezig! Hij kan het echt niet laten! Al de hele tijd doet gij niks anders dan 't snot uit mijne neus halen!
- SAKKE Goed, ik stel u geen vragen meer.
- BERTOLD Ik ben eens curieus.
- SAKKE Trouwens, ik zal er niet meer de kans toe krijgen. Want 't is stillekesaan tijd geworden.
- BERTOLD *(schrikt)* Is 't zover?
- SAKKE 't Zal er in de komende minuten toch moeten van komen. 't Is te zeggen... moeten... er moet niks natuurlijk. Ge kunt u nog altijd bedenken.
- BERTOLD Waarom zou ik?
- SAKKE Misschien... Als ge alles eens op een rijtje hebt gezet.
- BERTOLD Daar heb ik nog gene tijd voor gehad.
- SAKKE Wilt ge 't nu doen? Zal ik u efkes alleen laten?
- BERTOLD Bwah... euh... ik weet niet of dat dat wel een goed idee is, alles op een rijtje zetten. Gaat gij dat doen misschien?
- SAKKE Kan zijn.
- BERTOLD Voilà zie, 't is weer van dat! Dat is weer een antwoord dat eigenlijk geen antwoord is! Ik moet u alles vertellen en gij draait bij alles rond de pot. En zo is dat al van in 't begin.
- SAKKE Rustig, Berre, rustig.
- BERTOLD Maar 't is toch waar!
- SAKKE Wat waar is, is dat gij voor 't moment één zenuwpees zijt.
- BERTOLD Hebt gij dan niet de kriebels nu dat ge al met één been in 't graf staat?
- SAKKE Ik probeer het onder controle te houden. Ik probeer kalm te blijven. En ik slaag daarin totnutoe. Maar gij loopt echt op de toppen van uw tenen.

BERTOLD Nee-e, 'k zal hier eerst nog wat staan dansen of moppen tappen.

SAKKE Ge zijt rusteloos. Ge moet inwendig tot rust komen.

BERTOLD Wil ik hier nog rap een dutje doen? Is hier een hangmat? Met mijn pikkelen omhoog indommelen met een zalig gevoel: héhé... straks is mijn pijp uit door zelfdoding. Joepie. Maar nu ga ik eerst lekker een paar minuutjes maffen.

SAKKE Het is echt nodig om uw kalmte te herstellen. En daarvoor... Zet alles op een rijtje in stilte. Ge moet dat niet luidop doen. Ik heb er geen zaken mee. Hier. (neemt een stoel en zit die iets meer vooraan) Ga zitten. Rustig. Kalm. Eerst efkes mediteren.

BERTOLD Mediteren?

SAKKE Eens tot bezinning komen voor ge de terminus bereikt. Ik ga dat ook doen. (neemt andere stoel, zet die naast Bertold)

Ze gaan zitten. Midden vooraan de scène. In de zaal kijkend.

BERTOLD Meditatie begot.

SAKKE Dat zal u goed doen. Dat heeft een helende werking. Het zal u bedaren.

BERTOLD 'k Weet niet. Ik heb dat nog nooit gedaan.

SAKKE 't Is simpel. Ge sluit uw ogen en ge laat alles los. Ge zijt een ogenblik ingetogen met uzelf. Stilte. (Ze sluiten allebei hun ogen) En zacht neuriën.

BERTOLD Is 't gelijk welk lieke?

SAKKE Laat de klank van binnenuit komen. Eén langgerekte klank. Zo. (begint te neuriën)

Ook Bertold begint te neuriën. Maar het is meer brommen. Zo blijven ze een ogenblik zitten. Bertold stokstijf in gespannen houding.

SAKKE Niet gespannen. Niet gewrongen. Ontspan alle ledematen. (Bertold gaat er overdreven slap bijzitten) Laat de rust over u heen dalen.

Ze mediteren neuriënd.

BERTOLD (na een poosje) Is dat niet belachelijk? Moest iemand ons hier nu zo zien zitten.

SAKKE Daar niet aan denken. Aan niks denken. (plechtig) Kom in het reine met uzelf. Tot diep in u.

BERTOLD Dat heb ik daarjuist al gedaan, mij gereinigd vanbinnen.

SAKKE *(plechtig)* Wees stil en geniet voor het laatst van de aardse stralen.

Ze mediteren neuriënd verder.

BERTOLD *(na een poosje)* We mogen straks 't vensterke niet vergeten dicht te doen.

SAKKE Ssst.

Ze mediteren neuriënd verder.

BERTOLD *(na een poosje)* Ik heb een vraagske.

SAKKE Ik luister.

BERTOLD Moogt gij een boer laten als ge mediteert? D'er zit ene gereed. Dat is van dat bier.

SAKKE Laat het gisten diep vanbinnen. Dat hoort erbij.

Ze mediteren neuriënd verder.

BERTOLD Dat doet toch maar raar, zenne.

SAKKE Alles loslaten...

BERTOLD Eerst laten gisten en dan loslaten. Wat gaat daar van voortkomen.

Ze mediteren neuriënd verder. Maar plots schijnt de gsm van Bertold te gaan.

BERTOLD Nondedju. Sorry hé, maar mijne gsm trilt. *(diept gsm uit zijn zak op)* Hallo? - - - Denise? Wat is 't? - - - Denise, ik had u nog zo gezegd van mij vandaag niet meer te storen - - - Ge zijt niet thuis? - - - En ge blijft daar? Ge slaapt dus vannacht weer niet in uw bed? Weeral niet! - - - Bij uw tante. - - - En gij moet dat weeral doen. - - - En ik moet dat geloven?! - - - Wete wat? Trek uw plan! *(verbreekt geprikkeld het gesprek)*

Een stilte waarin Sakke opstaat en zijn stoel op z'n plaats zet. Bertold staat ook op, stopt gsm in zijn zak.

BERTOLD 't Was Denise. Ze gaat bij haar zieke tante. Ze gaat daar regelmatig naartoe. Die tante heeft wel twee kinderen, maar die laten zich maar af en toe zien. En Denise is veel te goed en ze gaat dat mens een paar keer in de maand verzorgen. Enfin... zo heeft ze mij dat toch altijd al wijs gemaakt. Maar ik weet wel beter. Volgens mij heeft zij ergens....

SAKKE *(onderbreekt)* Neen, Denise heeft niét ergens een minnaar zitten.

BERTOLD *(kijkt verwonderd op)* Wat krijgen wij nu? Wat weet gij daar nu van? Hé, slimmen? Ik zal toch wel beter weten....

SAKKE *(onderbreekt)* En Denise heeft nièt gebeld.

BERTOLD Hoe?

SAKKE Dat is alleen maar in uw terminale verbeelding. Door dat mediteren waren uw gedachten aan het afdwalen en ge kwam weer bij haar terecht. Bij Denise. En ge dènkt dat ze u gebeld heeft. Zoals ge ook dàcht dat ze u belde net voordat ge van het brugske wilde springen.

BERTOLD *(schrikt, verstijft, prevelt)* Maar....

SAKKE Ze kàn u niet gebeld hebben.

BERTOLD Wa... waarom zegt gij nu zoiets?

SAKKE Omdat ik het weet.

BERTOLD Wàt weet gij? *(luid roepend)* Godverdomme, wàt weet gij?!!!!

Korte stilte. Ze fixeren mekaar.

SAKKE *(rustig)* Bertold Van Soveld... uw vrouw... Denise... is... dood...

Een ijzige stilte. Bertold staat er verbijsterd bij.

BERTOLD *(prevelt)* Wa... zegt gij nu...

SAKKE Ze is al zes jaar dood.

Bertold staat er een ogenblik als aan de grond genageld bij. Zakt dan neer op stoel.

SAKKE Op een dag stond ze aan een bushalte te wachten. Plots een auto. Veel te hoge snelheid. Raakte van de weg af. Net op die plek. Vluchtmisdrijf. Ze hebben de chauffeur nooit gevonden.

BERTOLD *(prevelt)* Hoe weet gij dat?

SAKKE Van in die frituur. Daar kennen ze u. Ge zijt van daar. Daar waren nog andere klanten buiten ons. En een ervan heeft me dat verteld.

BERTOLD Ik geloof u niet.

SAKKE En nu ge op het punt staat te sterven is er chaos in uwe kop. En er komen herinneringen boven. Herinneringen over kleine dingen zoals urenlang gekibbel en dagenlang beeld zonder klank door een stom voorval: het niet open krijgen van een stofzuigerdeksel om de opvangzak te ledigen. Dat kwam naar boven toen gij gereed stond op 't Paddebrugske. En nu dit. Nu verdwaalde gij even in een periode met ruzie toen de tante van Denise ziek was.

BERTOLD En toch geloof ik u niet. Wie zijt gij eigenlijk?

Een gespannen stilte.

SAKKE Ik ga het vensterke dichtdoen.

Sakke gaat weg. Bertold zit er verbijsterd bij. Kijkt naar de beer.

BERTOLD *(tot de beer)* Broen... ziet ge dat. Nu is hij weg. Weer geeft hij geen antwoord als ik vraag wie hij is. *(springt eensklaps op)* Maar hij liegt! Want het klopt niet! In de frituur was ik constant bij hem. Toen we stonden aan te schuiven stond ik naast hem. Aan het tafeltje zat ik rechtover hem. Ik ben niet weggeweest en hij ook niet. En niemand daar heeft iets tegen hem gezegd. Niemand! Broen, die smeerlap liegt! En dan op het brugske... jà, ik dacht dat Denise mij belde over hare stofzuiger, maar dat kan hij niet weten, want hij is daar maar gearriveerd nadat ik de gsm al terug in mijne zak had gestoken. Broen, die smeerlap liegt! *(loopt zenuwachtig heen en weer, merkt dan plots het verplaatste tafeltje, wijst ernaar)* Broen... en dat tafeltje dat hij heeft verplaatst. Voor ons laatste avondmaal, zei hij. Maar ook dat klopt niet. Want hij heeft het maar verzet nà ons eten. En daarbij, we waren niet van plan om hiér onze friet op te eten! Broen, die smeerlap liegt! *(kijkt naar de kant waar Sakke is weggegaan)* Maar wie is hij? Kent hij mij? Hij weet het van Denise... het ongeval... het vluchtmisdrijf... *(plots schiet hem duidelijk iets te binnen)* Godverdomme... de chauffeur... die nooit is gevonden. Zou hij...? En nu heeft hij wroeging en wil hij zich bekend maken net voor hij springt. Dat zou best kunnen. Want hij heeft zich wel laten ontvallen dat hij zijn rijbewijs kwijt is. En hij had al eens iets ergs voorgehad. Zou hij het dààrover gehad hebben? *(wendt zich tot de beer, hijgend, uiterst gespannen, geraakt stilaan overstuur)*. Broen... ik heb altijd gezegd dat als ik die smeerlap die dat heeft gedaan...als ik die vind... dan maak ik hem af. Denise was op slag dood en dat crapuul is nog niet eens daar gebleven. Geen respect voor haar. Geen respect voor mijn dode Denise. Het was moord. *(kijkt plots weer naar de andere kant, dan naar de toog)* Een mes. *(gaat zoeken achter de toog)* Als hij het is... ik zal het rap te weten komen... en dan is het mijn beurt... Ligt hier nu nondedju nergens een mes? *(hij zoekt)*

Op dat ogenblik komt Sakke op. Langzaam. Bertold merkt hem eerst niet op.

SAKKE Zoekt ge dit?

Bertold kijkt op. Sakke heft zijn hand op en daarin zien we een groot vleesmes blinken.

PAUZE

Tafereel 4

Enige tijd later.

Bertold staat aan de toog te drinken.

Na een poosje komt Sakke op. Heeft een blad papier in zijn hand.

BERTOLD Hebt ge mee wat ik u gevraagd heb?

SAKKE En zijt gij al wat gekalmeerd?

BERTOLD Voorlopig wel. Hangt af van wat gij als bewijsstuk hebt.

SAKKE Een kopie van een formulier van de kliniek. Ik lag daar van 16 juni tot 20 juni. Zes jaar geleden.

BERTOLD (neemt blad papier aan, bekijkt het) St. Lucaskliniek. Opgenomen 16^e, ontslagen 20^e....

SAKKE En uw vrouw is verongelukt de 18^e juni. (rist het formulier uit Bertolds handen, stopt het in zijn zak)

BERTOLD Maar hoe weet gij dan dat Denise dood is? Het ongeval aan 't buskotteke? Dat het vluchtmisdrijf was en de chauffeur nooit gevonden is?

SAKKE Van in die frituur. Hoe dikwijls moet ik u dat nog zeggen.

BERTOLD Ik heb geen madam tegen u zien of horen klappen.

SAKKE Gij stond naar de prijslijst te kijken, herinnert ge u dat nog?

BERTOLD Ja, ik wilde ook nog een boulet special bij mijn stoverij.

SAKKE Awel, en dat madammeke sprak mij aan. Stillekes. Diskreet. Zij kende u en ze wilde daar niet te luid over beginnen. Om u niet te kwetsen.

BERTOLD Ik heb daar geen madam gezien die mij kende.

SAKKE Dus, ge gelooft mij nog altijd niet.

BERTOLD Ge kunt u toch wel voorstellen dat ik daar wreed van verschoten was. Ineens slingert gij mij in mijn gezicht dat mijn vrouw al zes jaar dood is.

SAKKE Omdat ik dat juist een paar minuten daarvoor was te weten gekomen. En ik wist niet waar ik het had toen gij beweerde dat uw overleden vrouw naar u belde.

BERTOLD Ja, daar kan ik inkomen.

- SAKKE En zonder eerst er het fijne van te weten wilde gij mij hier vermoorden.
- BERTOLD Zal wel zijn. Ik stond op een kookpunt. Hier zie. *(neemt het mes dat op de toog lag)* Ik zou eerst een paar keren dat mes eens goed in uw pens hebben gedraaid en dan uw keel overgesneden. Zo zie... *(maakt de steekbewegingen en slaakt daarbij de nodige kreten)*
- SAKKE Houdt u maar in, jong. Dat is geen speelgoed.
- BERTOLD En dan als toetje... zoef... *(beweging 'keel oversnijden')*
- SAKKE Kom, legt dat mes maar weg. Dat zal veiliger zijn. *(neemt het mes af, gaat het op de toog leggen)*
- BERTOLD Dat is begot een splinternieuw vleesmes dat hier zomaar achterblijft. En vlijmscherp. 'k Heb er eens aan gevoeld. Amai.
- SAKKE Gij zoudt een onschuldige vermoord hebben. Een geluk dat ik hier een bewijs heb van de kliniek.
- BERTOLD En gij hebt dus ook echt gehoord dat ik met mijn vrouw klapte toen ik op 't brugske stond.
- SAKKE Ik kan er toch ook niet aan doen dat ik een goed gehoor heb. Ik verstopte mij achter een boom toen ik u zag staan gsm-en. 'k Dacht in mijn eigen: lap, mijne sprong valt in 't water.
- BERTOLD Waarom hebt gij mij daar dan niet over aangesproken? Nee, ge gebaarde van kromme haas.
- SAKKE Ik wou mij niet met uw zaken bemoeien.
- BERTOLD Ah nee-e? Ge hebt nog niks anders gedaan.
- SAKKE Gaandeweg ja. Maar niet op dat moment.
- BERTOLD En die tafel hier met uw fameus Laatste Avondmaal.
- SAKKE Moet ik alles twee keren uitleggen? Dat heb ik u toch al uitgelegd toen ge hier met dat mes voor mijne neus stond te zwieren?!
- BERTOLD Ik wist niet meer waar ik het had!
- SAKKE Ga kijken. Daarbuiten aan de achterdeur heb ik ze gezet. Die fles champagne die ik hier had gevonden. Ze stond hier, maar te warm. Ik heb ze toen buiten gezet om af te koelen. Dat was nà die frituur, dat klopt. En oké, ik geef het toe, ik heb een verkeerde uitdrukking gebruikt. Het is eigenlijk niet Laatste Avondmaal, het is veeleer een Laatste heildronk.

- BERTOLD Allee vooruit, goe bezig. We gaan klinken op ons heil voordat we harakiri plegen.
- SAKKE Dat was de bedoeling.
- BERTOLD Wàs?
- SAKKE We moeten ons plan herzien. Enfin, ik toch. Wat gij gaat doen, dat moet ge zelf weten.
- BERTOLD Zijt ge van gedacht veranderd? Wilt gij nu ineens per se blijven leven?
- SAKKE Eerst en vooral: hoe zit het, zijt ge nu gekalmeerd? Hebt ge het uit uwe kop gezet dat ik de doodrijder van uw vrouw ben?
- BERTOLD Ja zie, ge moet dat verstaan...
- SAKKE Amai zeg, gij zijt nogal een koleriek ventje, jong. Gelijk dat gij op mij afkwam met dat mes.
- BERTOLD Ge hadt mij dat wel zelf gegeven.
- SAKKE Ge stond hier te sakkeren dat ge een mes moest hebben. En 'k zag dat ginder juist liggen. Eén stuk. Niet meer en niet minder.
- BERTOLD En wat is dat nu eigenlijk met dat veranderen van plan?
- SAKKE 't Is nu niet 't moment om van 't Paddebrugske te springen.
- BERTOLD Hoe?
- SAKKE Ik ben daar twee keer gepasseerd toen ik thuis dat bewijsstuk ging halen en 't is daar niet te doen.
- BERTOLD Is er geen water meer in de vaart misschien?
- SAKKE 't Staat daar vol met politie en pompiers.
- BERTOLD Wablieft?
- SAKKE Er is daar vanavond toch wel ene van 't brugske gesprongen zeker.
- BERTOLD Hein?
- SAKKE Zelfmoord.
- BERTOLD 't Is niet waar hé!
- SAKKE Dat is precies in de mode.

- BERTOLD De vaart ingesprongen... 't Kieken.
- SAKKE Maar er heeft iemand die sprong gezien.
- BERTOLD Driedubbel kieken.
- SAKKE Iemand die zijn hond uitliet. En die heeft natuurlijk de honderd gebeld. En nu zijn ze daar volop aan 't zoeken.
- BERTOLD Godverdomme 't is niet waar! Zeg dat 't niet waar is!
- SAKKE Wij moeten daar de eerste uren niet naartoe. Zolang ze dat kieken niet gevonden hebben zullen ze daar in de buurt blijven.
- BERTOLD Dedju, 't is toch wel iets hé! 't Zit ons echt niet mee.
- SAKKE Hadden wij gedaan wat ik eerst heb gezegd, direct na de frituur naar ginder om te springen, dan was nu alles achter de rug en waren we op ons gemak.
- BERTOLD Ja jong, steek het nu maar op mij.
- SAKKE Is 't niet waar misschien? Meneer moest eerst nog zijn behoefte doen.
- BERTOLD En gij wilde hier eerst nog wat onnozel zitten mediteren. *(begint met ogen toe en chagrijnige grimassentrekkerij te neuriën)*. Daar hebben we ook een pak tijd mee verloren.
- SAKKE En dan gij met uwe opstoot van agressie. Met een mes beginnen zwaaien en mij van kant willen maken.
- BERTOLD 'k Heb het toch niet gedaan.
- SAKKE 't Heeft niet veel gescheeld.
- BERTOLD Ik heb mij op tijd ingehouden.
- SAKKE En ge wilde eerst een bewijs. Ook weer tijdverlies.
- BERTOLD *(loopt nerveus heen en weer)* Dedju dedju dedju! Wat een tegenslag! Moest die kinkel nu juist het Paddebrugske kiezen?! Dat was van ons. Zo'n goei plek.
- SAKKE Bon, ik stel het volgende voor: ik haal de fles champagne en we gaan bij een goed glas rustig overleggen wat er nu moet gebeuren. Wat? Waar? Hoe?
- Sakke gaat af.*
- BERTOLD Wat? Waar? Hoe? *(loopt nerveus rond. Blijft plots staan voor de beer)* En zit mij hier niet uit te lachen, gij! Ja, 'k weet het. Ik heb

mij belachelijk aangesteld. Maar geef toe, alles was er om het plaatje te doen kloppen. Een chance dat hij dat bewijs heeft. Allee stelt u voor dat ik hem had neergestoken nog vóór hij alles had uitgelegd. Die man lag toen, zes jaar geleden, op dat moment in de kliniek! De sukkel. Hij moet ziek geweest zijn. Waarschijnlijk heeft hij een zwakke gezondheid. 't Is er misschien niet goed mee en wil hij daarom 't hoekske om. Hij heeft misschien niet lang meer te leven. Ocharme. En dan beschuldig ik hem van zoiets. Idioot die 'k ben.

Sakke op met fles champagne.

- SAKKE Merci, zenne. Mij van zoiets beschuldigen.
- BERTOLD Ja kijk, dat was een totaal verkeerde gedachtegang. Ik geef het toe.
- SAKKE Hebt gij zo een lage dunk over mij?
- BERTOLD Ik versta het dat gij u nu tekort gedaan voelt.
- SAKKE Ja, ik voel mij tekort gedaan. *(buigt ostentatief zielig zijn hoofd)*
- BERTOLD Maar ge moet nu ook niet uwe kop laten hangen.
- SAKKE *(zielig, hoofd gebogen)* Ik ben daar kapot van.
- BERTOLD Allee kom, zet u. En 'k zal-ik onze glazen ingieten.

Bertold neemt de fles over en begeleidt liefdevol de zielige Sakke naar een stoel. Sakke begint nu overdreven de zielepoot uit te hangen.

- SAKKE Gij kent mij niet. Dat is het. Gij kent mij niet.
- BERTOLD 't Is niet moeilijk, ge wilt nooit iets over uzelf kwijt.
- SAKKE Hadt ge mij gekend, ge zoudt zo niet gehandeld hebben. Ge zoudt mij zo diep niet gekwetst hebben.
- BERTOLD *(gaat de fles op de toog zetten)* 'k Heb-ik u niet gekwetst. 'k Heb u met dat mes niet eens aangeraakt.
- SAKKE Met woorden, Berre. Ge hebt mij geraakt tot diep in mijn binnenste door uw vlijmscherpe uithaal.
- BERTOLD *(krijgt waarlijk medelijden)* Allee jong, wat gij nu zegt.
- SAKKE En ik ben daar heel gevoelig voor. Ik heb maar een klein harteke, moet ge weten.
- BERTOLD Zie, dat is nu 't eerste wat ik te weten kom over u. 't Gaat de goei richting uit.

- SAKKE Een klein harteke dat vlug bloedt.
- BERTOLD Tsss.... En wat zegt de dokter daarvan?
- SAKKE En dat schiet rap vol. Maar ik verbijt dat eerst nog.
- BERTOLD 't is dus met uw te klein hart dat gij in de kliniek hebt gelegen?
- SAKKE Ik krop eerst alles lange tijd op. Maar dan plots komt dat naar boven. En dan moet ik janken. Stelt u voor, een man die ineens als een klein kind in tranen uitbarst.
- BERTOLD *(komt medelijdend naast Sakke zitten)* Maar manneke toch...
- SAKKE En dan moet ik getroost worden.

Sakke begint plots gemaakt te wenen.

- BERTOLD Oei, is 't zover?
- SAKKE *(knikt)* 't Is zover.
- BERTOLD Kom hier. *(neemt Sakke vast en trekt hem naar zich toe om hem te troosten)*
- SAKKE Troost mij. Mijn harteke bloedt. Troost mij warm.
- BERTOLD 'k Ben al bezig.
- SAKKE Hebt gij compassie met mij?
- BERTOLD *(moederlijk, streelt hem door zijn haar)* Ja'k zenne, mijne jongen. 'k Heb compassie met u.
- SAKKE Dan is 't goed.
- BERTOLD Ik voel met u mee.
- SAKKE Is dat echt?
- BERTOLD Ja't. Ik heb een peperkoeken hart. En als gij hier nog lang zit te bleiten dan zal ik ook beginnen tjlpen.

Tot Sakke plots stopt en Bertold in de ogen kijkt. Staat dan op.

- SAKKE Dan hebt gij gevoelens?
- BERTOLD Gevoelens? Oei, mijne jongen. Soms veel te veel.
- SAKKE En hebben die u al parten gespeeld?

BERTOLD En nog geen klein beetje.

SAKKE Komaan, vertel. Ik ben een en al oor.

Een plotse stilte. Bertold fixeert Sakke een ogenblik.

BERTOLD Denkt gij nu waarlijk dat gij met een onnozel kind te doen hebt?

SAKKE Hoe?

BERTOLD Gij zit hier een stukske komedie te spelen. Denkt gij nu echt dat ik daar intrap?

SAKKE Maar waar hebt gij het toch over?

BERTOLD (stemverheffing) Dat ge godverdomme moet stoppen met mij voor de zot te houden!!!

SAKKE Allee vooruit, hij gaat nog eens beginnen.

BERTOLD Voor een volwassen mens speelt gij ineens de triestige miserabele teneergeslagen zielepoot. Omdat ik u vals beschuldigd heb. Ge gaat om die fles champagne en ge komt terug als een miezerig ventje. Down. Somber. Bedrukt. (imiteert hem op een belachelijke manier, stemverandering, overdreven kinderlijk) “Troost mij! Troost mij! Mijn harteke bloedt! Troost mij warm!” (met gewone stem) Onnozele zot! Beseft gij niet hoe belachelijk gij hier zat te doen?! Geestig zenne, heel geestig. Ik dacht: ik ga efkes meespelen met zijn klucht. Ik ga ook wat zitten snotteren. Voor de leut. Wij moeten toch iéts doen om onze tijd te passeren. Maar dan ineens is't : komaan vertel, ik ben een en al oor. Dus, ge wilt mij weer uit mijn schelp doen kruipen. Ge wilt weer een tipke van mijne sluier. Op een venijnige manier lokt gij mij voortdurend uit mijn tent. Terwijl gij zelf zo gesloten als een oester blijft. Zijt gij getrouwd? Hij gij kinderen? Niks! Niks vertelt gij! Achterbakse geniepigaard!

Korte stilte.

SAKKE (rustig) Zijt ge uitgeraad?

BERTOLD Neen'k!

SAKKE Ik luister. (een stilte, Bertold zwijgt, staat er kokend bij) Awel? Komaan, spuw het eruit.

BERTOLD (moet zich waarlijk inhouden) Zie... doe mij niet uit mijn vel springen! Doe mij godverdomme niet uit mijn vel springen!

SAKKE Ik heb met uw vel niks te maken.

- BERTOLD 't Is weer van dat! Weer eens! Voor de zoveelste keer! Ik kom het nog maar juist te zeggen en nog kan hij 't niet laten! *(imiteert hem opnieuw)* Ik luister...! Awel... Vertel! Spuw verder!
- SAKKE Ah ja, ge zegt zelf dat ge nog niet uitgeraasd zijt.
- BERTOLD Vertelt gij maar eerst eens waarvòr gij op dat moment in de kliniek lag! Want ge hebt mij niet eens de kans gegeven om dat papier goed te bekijken. Ge trok het direct uit mijn handen. Mocht ik niet teveel zien op dat formulier misschien? Zou ik iets kunnen ontdekken?
- SAKKE Ik lag toen in de kliniek met een gebroken been. En een vrij zware hersenschudding. Ik was van de trap gedonderd.
- BERTOLD *(schrikt)* Wat?
- SAKKE Oh ja... ik had ook nog een blauw oog.
- BERTOLD Een blauw oog ook?
- SAKKE Ziezo, dat weet ge nu.
- BERTOLD 't Is niet waar! Dat... dat is ook weer toeval.
- SAKKE Awel, moet ge nu niet verder razen?
- BERTOLD Gij zijt er hier dus echt mee aan 't rammelen!
- SAKKE Zeg manneke, hoe dikwijls gaat ge dat nog zeggen. Met uw voeten spelen, met uw kloten rammelen, u bij uw pitje hebben. Hoelang blijft uw plaat zo al hangen in uw leven?
- BERTOLD Gebroken been! Hersenschudding! Val van een trap! Dat is juist hetzelfde...
- SAKKE Vergeet het blauwe oog niet.
- BERTOLD Juist hetzelfde als.... *(maar stopt)*
- SAKKE Als wàt?
- BERTOLD *(weet niet waar hij het heeft)* Ik sta op ontploffen hé!
- SAKKE En direct zijt gij weer opgesmeten.
- BERTOLD *(tot de beer, wijst naar Sakke)* Broen, pak hem! Bijt hem!
- SAKKE Ja, mijne jongen, ge hebt het serieus te pakken, zenne.
- BERTOLD *(tot de beer)* Bijt die smeerlap zijn tong uit zijn smoel zodat hij eindelijk zijn bakkes houdt!

- SAKKE Ik ga die fles opendoen of straks is ze weer te warm.
- BERTOLD *(razend tot de beer, roept)* Broen, wilt ge nu godverdomme met uw lui gat van die stoel komen en die charlatan attaqueren?!
- SAKKE *(is ondertussen bezig de fles champagne te openen)* Berre, ge moet dat beest niet opjagen. Die is bezig aan zijne winterslaap. Moest Gaia dat weten.
- BERTOLD Moeit er u niet mee! Dat is tussen Broen en mij!
- SAKKE Maar 't gaat wel over mijn tong uit mijn smoel bijten!
- BERTOLD Och jong, krijg 't schijt op de vlieger naar China!
- SAKKE En wilt ge nu wat weten? Er staan hier ook juist gepast twee champagneglazen. Twee stuks. Niet meer en niet minder.
- BERTOLD En maakt dat ge weg zijt! Ik wil uwe kop niet meer zien!
- SAKKE Allee jong, wat gij nu zegt. En 'k heb zo een schone kop.
- BERTOLD Een valse kop, ja! Van een valse mens!
- SAKKE Ik mag er toch zijn, zeker. Wel niet te lang meer, maar kom.
- BERTOLD Ik ben fier op mijn gat als ik uwe kop zie!
- SAKKE Maar hoort hem nu toch eens bezig. Wiè is er hier nu kinderachtig aan 't doen? Hé? Wie?
- BERTOLD *(schreeuwt het plots uit)* Haaaa!!!!!!
- SAKKE Awel ja, schreeuw het uit. Dat zal u goed doen.
- BERTOLD *(schreeuwt, met opgeheven hoofd)* Haaa!!!!!!

Gevolgd door een stilte. Sakke kijkt Bertold een ogenblik aan. Deze lijkt nu wat gekalmeerd te zijn.

- SAKKE Is uw zoveelste uitbarsting over?
- Een stilte.
- BERTOLD *(kalm nu)* 't Is over.
- SAKKE Maar goed ook. Dat gebeurt bij u regelmatig zeker dat gij zo uit uw sloffen schiet?
- BERTOLD Ja.

SAKKE Ik kan 't goed geloven.

BERTOLD Mijn gal komt dan boven en ik begin te briesen. Ik ben dan in alle staten. De duivel zit in mij. En dan doe ik malheuren.

SAKKE Kwaad worden is menselijk, kwaad blijven is duivels.

Bertold komt bij Broen staan. Legt hand op de kop van de beer.

BERTOLD Ik heb onze Ralf zo eens hard aangepakt. In zo'n uitbarsting. Tè hard. Vanessa was nog niet geboren. Sindsdien heb ik hem niet meer gezien. Hij heeft me wel enkele maanden nadien een brief geschreven. Hij schreef dat hij er de spons wilde over veggen. Maar ik moest de eerste stap zetten. Ik heb dat nooit gedaan. Ik ben hem nooit gaan opzoeken. *(krijgt nu de krop in de keel)* Jaren geleden kreeg ik dan een geboortekaartje van Vanessa... mijn kleindochter... Mijn enige kleinkind. Maar zelfs dan ben ik hem niet gaan opzoeken.

Een stilte. Bertold is ontroerd. Streelt de kop van Broen.

SAKKE Sorry, ik wil er mij niet mee bemoeien... Maar hebt gij dan nergens een afscheidsbrief achtergelaten voordat ge naar het brugske ging? Of een brief naar uwe zoon gestuurd?

BERTOLD Nee.

SAKKE Geen woord uitleg. Aan niemand.

BERTOLD Nee.

SAKKE Uw kleindochtertje hebt ge dus nog nooit gezien?

BERTOLD Eergisteren... een envelop in de bus... een kort briefje van Ralf... en... *(maar stokt)*

SAKKE En wat?

BERTOLD Een schijfke. Zo een DVD-schijfke. In de brief stond dat het een opname was van... Vanessa.

SAKKE Hebt ge ernaar gekeken? *(Bertold antwoordt niet)* Wel? Hebt ge uw kleindochter op film gezien?

BERTOLD *(prevelt)* Nee.

SAKKE Zelfs dat niet.

BERTOLD Alhoewel ik wel een DVD-speler heb.

SAKKE Ge blijft dus koppig. Door en door koppig. Onverzettelijk eigenwijs.

Bertold knikt alleen maar. Een stilte.

SAKKE Dan weet ge niet hoe uw kleindochter er uitziet? Als een prinseske? Alle kleindochters zijn prinseskes. Op wie zou ze lijken, dat kleine juffertje? Op haar vader? Op haar opa? Op haar oma... Denise...?

Bertold staat er geslagen bij. Kijkt dan langzaam op en kijkt Sakke scherp aan.

SAKKE *(afwerend gebaar, plots geheel andere toon)* Hola, sorry... ik ben weer vragen aan 't stellen. Vergeet het. Ik heb niks gezegd. Ik heb niks gevraagd. Komaan, hoe zit het? 't Is nu wel tijd voor onze heildronk. En ik heb hier nog iets gevonden. *(gaat naar een voorwerp met een laken erover, trekt het laken weg)* Ziet hier eens. Een kandelaar. Zelfs met kaarsen erin. Dat is toch ongelooflijk hé. Alles wat wij nodig hebben staat hier voor 't grijpen. Berre, dat tafelke dat ik gereed gezet had. Trekt gij misschien dat laken ervan af. Allee jong, doet ook eens iets.

Bertold herstelt zich en trekt laken van het tafeltje. Maar schrikt. Blijft met grote ogen kijken naar wat er op dat tafeltje ligt.

SAKKE Maar zie nu! Hier liggen dan nog bloemen op ook. Rozen! Rode rozen op het tafelke waar we ons laatste glas gaan drinken. Onze afscheidsdronk. Ons glaasje op de valreep. En hier die kandelaar ertussen. *(zet de kandelaar op tafeltje)* En wat we daarvoor nodig hebben, ligt hier natuurlijk ook. *(neemt een aansteker aan de toog)*

BERTOLD *(hevig geschrokken, met uitpuilende ogen)* De rode rozen.... En hoe dat ze liggen....

SAKKE *(begint de kaarsen aan te steken)* Hoe bedoelt ge? Liggen ze op een speciale manier misschien?

BERTOLD *(wijst er met bevende hand naar)* Ze vormen... een letter....

SAKKE Meent ge dat nu? Eens zien... *(neemt wat afstand, kijkt)* Ah ja, nu dat ge 't zegt... Dat is een letter... De letter R... Maar dat is schoon. Bertold, wie had dat gedacht toen we op 't brugske stonden. Gij en ik drinken een laatste slok bij een tafeltje met kaarslicht en versierd met rode rozen.

BERTOLD *(met trillende stem)* Dat is juist hetzelfde als....

SAKKE Scheelt er iets? Oei, sorry, weer een vraag. Kom, laat ons klinken.

Sakke geeft glas aan Bertold, maar zijn hand beeft steeds heviger. Het lijkt wel of Bertold meer en meer op instorten staat.

SAKKE *(heft glas)* Bertold... santé! ik ga niet zeggen: dat we ze nog lang mogen mogen, want binnen enkele uren zijn we hier toch weg. Voorgoed. Voor eeuwig en altijd. Laat ons dan maar toosten dat we ergens goed terecht komen. Waar, dat blijft een raadsel. Maar hopelijk vinden we daar onze draai. Schol. *(drinkt)*

Sakke drinkt. Maar Bertold blijft staan. Hij heeft nu over zijn hele lichaam.

SAKKE Ik zei: schol. *(wacht af)* Awel, drinkt gij niet? Ge kunt er precies niet van over dat die tafel zo versierd is. *(komt bij het tafeltje, neemt de kandelaar op, houdt deze in zijn hand)* De letter R... gelegd in rode rozen... geen echte... maar plastieken...

BERTOLD *(luide schreeuw)* Nèèèèè!!!!

Bertold gooit razend het glas weg.

SAKKE Wat krijgt gij nu!?

BERTOLD *(luide schreeuw)* Nééé!!!! *(grijpt het tafeltje en zwiert het razend omver)*

SAKKE Hééhéhéhé... kalm jong!

BERTOLD *(schreeuwend)* Maar dat kan niet!!!! Dat kan niet!!!!

SAKKE Zeg, manneke, dat is nu wel de ene aanval na de andere die gij krijgt.

BERTOLD *(schreeuwend)* Alles hier is iets van vroeger!!!! Van vroeger!!!! Van vroeger!!!! Van vroeger!!!!

Sakke zet de kandelaar ergens weg, blaast de kaarsen uit.

Tijdens volgende replieken wordt Bertold steeds meer tot waanzin gedreven;

SAKKE Van vroeger? Iets uit uw leven?

BERTOLD Het uitzicht! Net zoals in mijn jonge jaren!!!! Die beer... net dezelfde als die van mijn zoon!!!! Die rozen op de tafel... de letter R... De R.... van Rosette!!!!

SAKKE Rosette.

BERTOLD *(schreeuwend)* Dat kan niet! Dat kan geen toeval meer zijn! *(plots als een waanzinnige Sakke fixerend)* Wie zijt gij?!!! Waar hebt gij mij naartoe gebracht?!!! Want hier weet gij van!!! Gij weet hier alles van!!! Gij weet alles van mij!!!!

SAKKE *(drinkt rustig zijn glas leeg, zet het op de toog)* Bertold Van Soveld... de man die zelfmoord gaat plegen....

BERTOLD *(steeds schreeuwend)* Zelfmoord, ja! Toen het laken nog over de beer lag hadt gij het over een overdosis pillen en over zelf een laken over hare kop gelegd!!!!

SAKKE *(de rust zelve)* Ook iets van toen?

BERTOLD *(schreeuwend)* Zo is Rosette gestorven!!!!

Korte gespannen stilte. Bertold zakt neer op stoel. Zit als een krankzinnige te wiegen. Starre blikken in het ijl.

BERTOLD Een jaar na de dood van Denise... Ik leerde Rosette kennen. Ze was alleen maar uit op mijn geld. Ik had het niet te breed, maar ik gaf al mijn geld uit aan haar. Op een keer maakte ik er een romantisch avondje van... met plastieken rode rozen die ik ergens had gevonden. En een kandelaar. Ik legde met die rozen de letter R.

SAKKE *(kijkt onderzoekend rond)* Vreemd. Dat is inderdaad vreemd dat zovele zaken hetzelfde zijn als toen. Dat is hier nochtans een gewone kantine. Ik ken dit. Ik ben hier verschillende keren geweest. Als ik mij goed herinner... de eerste keer... ja, na die val van de trap.

BERTOLD En niet alleen wat hier is... maar ook wat gij komt te vertellen.

SAKKE Ah ja?

BERTOLD Uwe val van de trap.

SAKKE Wat is daar nu weer mis mee?

BERTOLD Die ruzie met mijne zoon. Ik was hem thuis gaan opzoeken. Hij was boven aan het werken. Ik had mijzelf op een bepaald moment niet meer in d'hand en ik heb onze Ralf de trap afgeduwd. Zware hersenschudding... gebroken been... Vier dagen kliniek, dan mocht hij naar huis. Juist zoals gij.

SAKKE Vreemd.

Bertold staart voor zich uit. korte stilte.

BERTOLD Door Rosette kwam er de breuk met mijn zoon. Hij zat zelf in geldproblemen en ondervond dat mijn beetje spaarcenten naar dat wijf ging zoals hij Rosette noemde. Dat wijf dat van mij profiteerde. In die tijd dronk ik veel. Ook Rosette. Ik ontdekte dat ik de zoveelste man in haar leven was en zij weer te doen had met een van haar vroegere minnaars. Ook die perste ze geld af. En op een avond, strontzat alletwee... na hevige ruzie... zei ze dat ze eens goed wilde doorslapen. Ze nam slaappillen. Veel te veel. Met een fles whisky. Laat me gerust, zei ze en ze trok een laken over haar hoofd. Ik heb haar gerust gelaten. Ik ben weggegaan, niet beseffend dat ik juist door haar met rust te laten, haar de dood heb ingejaagd. Was ik

gebleven dan had ik misschien gemerkt dat er iets mis ging. Dat ze in een coma was geraakt.

Een gespannen stilte. Bertold staat op. Komt voor Sakke staan.

BERTOLD En nu gaat gij mij vertellen wie gij eigenlijk zijt. Want van één ding ben ik nu zeker: gij waart daar niet zomaar toevallig op dat brugske. Gij speelt echt een spel met mij. Gij hebt mij naar hier gebracht en hier 'bewerkt' gij mij. Wie zijt gij?

SAKKE Vanessa... uw kleinkind... uw enige kleinkind... dat filmpje dat u is toegestuurd door uw zoon.

BERTOLD Wat is daarmee?

SAKKE Daar liegt gij ook over. Net zoals gij loog over Denise die naar u belde.

BERTOLD (stilaan komt weer razernij in hem boven) Vertel mij nu eindelijk wie gij zijt!!! Wat doet gij met mij?!!!

SAKKE Ge hebt wèl naar het filmpje gekeken. Beelden van Vanessa in een speeltuin. Beelden van Vanessa in een park aan een vijver bij de eendjes. Beelden van Vanessa die lacht... die naar ù lacht! Naar ù! Naar haar opa die ze nog nooit heeft gezien!

BERTOLD (roept) Hoe weet gij dat allemaal?!!!!

SAKKE (roept tegen hem in) Gij hebt die beelden wèl bekeken!!!! En het spookt nu door uw hoofd. Nù! Op dit moment! Gij ziet uw kleinkind voor u!

BERTOLD (plots razend schreeuwend) Gij smeerlap!!!

SAKKE Maar ge verdringt dat beeld. Omdat ge koppig zijt en blijft!

BERTOLD Zwijg of ik maak u kapot!

SAKKE Doe maar, dan moet ik het zelf niet meer doen!

BERTOLD Gij godverdomse smeerlap! Dààr zijt gij dus op uit! Dat ik u kapot maak!

SAKKE Uw kleinkind ziet gij nu voor u! Nù! Op dit moment!!!!

Op dat ogenblik zien we een film op het witte laken dat over het 'scorebord' hangt.

FILM: Een 4 à 5-jarig meisje, lopend, spelend, lachend ergens in een speeltuin, vervolgens aan een vijver in een park.

Ondertussen spanningsmuziek op achtergrond. Tijdens de filmbeelden:

BERTOLD *(luid schreeuwend)* Aaaah!!!!

Bertold grijpt het mes en steekt ermee naar Sakke die achteruit deinst! Wanneer Sakke achter een met laken overdekt meubelstuk terechtkomt, struikelt hij zodat we hem niet langer zien. Bertold steekt met grote bewegingen en in een waanzinnige razernij Sakke tientallen keren met het mes. Daarbij als een wild beest krijsend!!!

BERTOLD Smeerlap!!! Genoeg!!!! Genoeg!!!! Hier!!! En hier!!!!!!

Black out.

FILM. Beelden nu van Vanessa rondhuppelend in een dreef, tussen bloemen. Het einde van het filmpje: close-up van het lachende gezicht van Vanessa.

Tafereel 5

Enige tijd later.

Bertold staat er aangeslagen bij. Voelt zijn hoofd. Kijkt verdwaasd rond. Zet het omver gesmeten tafeltje recht..

Van de andere kant komt Sakke op. Intact. Hij blijft rustig staan. Fixeert Bertold. Bertold schrikt.

BERTOLD *(verbijsterd, prevelt)* Maar... gij zijt... toch... do... dood...

SAKKE Zie ik er dood uit?

Bertold is als door de bliksem getroffen.

BERTOLD Ik...ik...heb... u... gest... gestoken... mee... mes...

SAKKE *(toont zijn lichaam)* Waar?

BERTOLD *(wanhopig, gek)* Dit kan niet! Dit is waanzin! Ik ben zot! Echt zot! Ik ben bezeten! *(kijkt weer eens goed naar Sakke, geraakt moeilijk uit zijn woorden)* Vle...vleesmes... gestoken... tientallen keren... en uw keel... overgesneden... dààr... Bloe... bloed... allemaal bloed... daar... en op mij... en... en....

SAKKE Er is nergens bloed. Ook niet op u.

BERTOLD Da... daar ligt gij... in plas...plas bloed... Ga... ga...kijken...

SAKKE Kijk zelf.

BERTOLD *(loopt als een krankzinnige rond, schokkend)* Daar... gij... Sakke... *(strompelt hier en daar over stoel of tafel of iets dat zijn weg verspert)* gij... daar... anders niemand hier... daar... *(komt nu aan de plek waar Sakke zou moeten liggen)*

SAKKE Daar lig ik niet. Daar ligt niemand. Hier is niemand. Alleen gij.

BERTOLD *(steeds krankzinniger)* Ik ben beduveld! *(blijft als een wrak staan, gebogen)* Gaat gij nu eindelijk zeggen wie gij zijt! En waar ik ben?! *(strompelt dan verder)*

SAKKE Gij zijt niet beduveld. Er is alleen één grote warboel in uw hoofd.

Ondertussen is Bertold tot op de plek gekomen waar hij in het begin van het stuk stond. Hij blijft staan. Face zaal. Gewrongen pijnlijk gelaat. Sakke komt langzaam bij hem.

Op de scène achter hen, doven de lichten. (ook het doek kan achter hen weer dichtgaan)

Alleen Bertold en Sakke staan nu in een lichtcirkel.

SAKKE Waar gij zijt? Hier. Nog altijd op het Paddebrugske. Klaar om te springen. Om er een eind aan te maken. Wie ik ben? Ik ben uw geweten. Bertold, al jarenlang zijt gij iemand zonder geweten. Omdat gij mij altijd hebt verdrongen. Ge hebt mij in slaap gesust. Maar ik ben wakker geworden nu. Gij wilde springen. Verstand op nul. Zonder na te denken. Oh ja, ge hield van uw vrouw Denise. Maar ge waart ziekelijk jaloers. Er was niemand in haar leven. Maar gij hadt dat in uwe kop gestoken. En dan uwe zoon... Ralf... constant op voet van oorlog. En als hij u de waarheid in uw gezicht slingerde omtrent uw blindheid voor die inhalige vrouw, Rosette, hebt gij hèm verdrongen uit uw leven. Jarenlang, want ge bleef koppig. Zo zijt gij altijd geweest: u halsstarrig blijven vasthouden aan uw eigen gedacht.

BERTOLD *(prevelend, als een wrak)* Ik stond klaar...

SAKKE Om er een eind aan te maken. Ge hadt een brief gekregen. Binnenkort komt er een deurwaarder. Zover was het gekomen. Ge hebt niks meer. Niks. En ge zijt naar hier gekomen. Voor de sprong. Volgens u de enige oplossing zonder er vooraf eens goed over na te denken.

BERTOLD En toen kwam gij...

SAKKE Er was hier niémand met een rugzak met bakstenen.

BERTOLD Alleen mijn geweten... die een spelleke met mij speelde.

SAKKE Ik moest ingrijpen. Ge loopt al lang rond met zelfmoordgedachten. Maar ge hebt nooit hulp gezocht. Te trots. Te koppig. Te eigenwijs. Ge liep in totale duisternis. En toch... plots ineens... *(maar stopt)*

BERTOLD Ineens wat?

SAKKE Een piepklein gevoeligheidje. Een lichtpuntje in uw geest dat plots was gaan branden nadat gij de beelden van uw kleindochter Vanessa weer voor u zag. Een stukske gevoel. Een stukske ontroering. En dat veroorzaakte mijn sprong. In uw geest. En ik begon te wriemelen in uw brein.

BERTOLD Maar... die kantine... die plek...

SAKKE Ge zijt hier niet weggeweest, Bertold. Er was gèèn kantine met uitzicht van vroeger, geen beer, geen mes, geen drank of rozen of kandelaar. Geen frituur. Ge stond al die tijd hier. In uw eentje. En 't waren allemaal beelden die door uw hoofd flitsten. Net voor ge zou springen. Maar nu toch twijfel. En daar was het mij om te doen. U

wakker schudden. U efkes doen nadenken. U helpen alles eens op een rijtje te zetten.

BERTOLD *(prevelt)* Zou...

SAKKE Jà, uw zoon zal u met open armen ontvangen.

BERTOLD *(zacht)* Godverdomme...

SAKKE Ssst, niet vloeken.

BERTOLD Dat doet precies goed, te voelen dat uw geweten spreekt.

SAKKE Daar zijn gewetens voor. En gij hebt mij echt nodig, Bertold. Het werd hoogtijd dat gij mij opgeroepen hebt. Want er zit staal in uwe harde kop. Wel, dat staal wil ik doen smelten. En daar ben ik al een beetje in geslaagd. De rest volgt.

Een stilte. Sakke gaat weg. Bertold blijft alleen achter. In een lichtcirkel. Net zoals in het begin kijkt hij rond. Plots haalt hij zijn gsm uit zijn zak. Duwt nu zelf een nummer in. Wacht even op de aansluiting. Dan...

BERTOLD Ralf... 't ben-ik het... uwe pa... *(raakt ontroerd)* - - - Ja, een verrassing - - - Bwah... dat gaat. Hoe is 't daar? - - - Da's goed. - - - *(begint te wenen)* Echt? Het doet u plezier dat ik bel? - - - wel... Euh... als ge dat wilt... ik zou eens op bezoek willen komen --- Is de klein daar? - - - Hoe, ze wilt aan de telefoon komen... maar, ze kent zij mij toch niet? - - - Ge hebt haar over mij verteld toen ge dat filmke hebt opgenomen. - - - Ja, 't is een schoon filmke. - - - Jammaar wacht, misschien wilt ze toch liever niet met een vreemde... - - - Ge hebt alleen maar goeds over mij verteld... *(tranen rollen over zijn wangen)* Da's schoon van u... *(staat er gespannen bij, dan krijgt hij zijn kleinkind aan de lijn)* Da... dag... kleine meid... *(snikkend nu)* ...prinses... ik... ik... ben...uwe...opa... en... ik... ik zie u gaarne...

Bertold kan geen woord meer zeggen. Hij krimpt wenend ineen.

Fade out lichtcirkel